

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

“

18 Aralık Dünya Göçmenler Günü

YTB'NİN DOKUNDUĞU HAYATLAR

”

Dosya Editörleri:
Ceren ERDAL
E. Elif GÖNÜLLÜ

İçindekiler

18 ARALIK DÜNYA GÖÇMENLER GÜNÜ	4
YTB ÇALIŞMALARINDA GÖÇMENLER: <i>Ceren ERDAL</i>	4
SURİYELİ MÜLTECİLER VE GELECEK FIRSATLARI: <i>Ahmed BAKKOURA</i>	9
TEŞEKKÜRLER: <i>Ahmed BEZZERA</i>	12
MÜLTECİ BİR ÖĞRENCİ: <i>Ahmed ELRAHMUN</i>	13
ÇADIRKENTTEN ÜNİVERSİTEYE: <i>Ali HATİB</i>	14
SEVGİNİN DİLİ: <i>Arş. Gör. Bekir Sıddık KILIÇ</i>	15
ÖNYARGINLARIN GÖLGESİNDE GÖÇMEN OLARAK YAŞAMAK: <i>Arş. Gör. Sadık DURAN</i>	18
SURİYELİ ÜMMÜ AHMED'İN HİKAYESİ: <i>Celal DEMİR</i>	20
YARIM KALAN HAYALLERİN AYDINLIK GELECEĞE YÜRÜYÜŞÜ: <i>Dr. Latif İLTAR</i>	22
İLK DEFA KENDİMİ ÖNEMLİ HİSSETTİM: <i>Duha Cemal ELHASAN</i>	24
TÜRKMENCE "KOZ" DİYE GEZİP DURDUM: <i>Emel BOZOĞLAN</i>	26
UMUT KÖPRÜSÜ: <i>Enes ABBUD</i>	28
HAYRANLIKLA HEP DAHA FAZLASINI ÖĞRENMEK İSTEDİM: <i>Esmâ OSMAN</i>	30
BARINMADAN SONRA EN BÜYÜK İHTİYACIM DİL BİLMEK OLDU: <i>Eye Elmuhammed ELHALİFE</i>	32
TÜRKÇE ÖĞRENMEK: <i>Fatıma Elzehra HASNO</i>	34
ÇOK ŞEY YAZDIM AMA BİRÇOK ŞEYİ DE YAZMADIM: <i>Halid ASSAF</i>	36
AĞIR MİSAFİR: <i>Hatice ÇAKMAK Fırat Üniversitesi TÖMER Türkçe Öğretmeni</i>	38
ÇOK İLGİNÇ BİR HİKAYE: <i>İnci BİRATLI Malatya</i>	40
CEMAL KÖMÜRCÜ: <i>Mehmet SAĞLAMKAYA Türkçe Öğretmeni</i>	42
GÜZEL GÜNLERE DOĞRU: <i>Merve SATILMIŞ Türkçe Öğretmeni</i>	44
YARIM MI BUÇUK MU?: <i>Mune Alabdulhamid ALZAMO Öğrenci</i>	46
TÜRKÇE ÖĞRENDİM KENDİME GÜVENİM ARTTI: <i>Razan ELSEYİDALI</i>	48
TÜRKİYE DEVLETİ BİZE UMUT OLDU: <i>Vesim TOKATLI</i>	49
AYNI GÖKYÜZÜNÜN KUŞLARI OLMAK: <i>Zuhal DOĞAN Fırat Üniversitesi TÖMER Eğitmeni</i>	50

18 ARALIK DÜNYA GÖÇMENLER GÜNÜ YTB ÇALIŞMALARINDA GÖÇMENLER

Ceren ERDAL

“Yolculuk, önce seni sözsüz bırakır, sonra da iyi bir hikaye anlatıcısına dönüştürür.”
İbn-i Battuta

Faslı bir seyyah olan İbn-i Battuta bu sözleri kaleme alırken, çıktığı bir yolculuktan ve yolculuğun insanı nasıl değiştirdiğinden, anlatacak yaşanmışlıkların çokluğundan bahsediyordu. İnsana dair ve insanca olan her şey gibi, “yol” da milyonlarca başka anlam, karmaşa ve çoğu zaman bilinmezlikle bezeli olmalıydı.

Adına “göç” denen yolculuğun birleştirdiği, her biri şahsına münhasır milyonlarca “göçmen”in yaşam hikayesi duyulmayı bekliyor. Dinlenmeye değer öyküsüyle milyonlarca hikâye anlatıcısını anıyoruz bugün...

Göç; göç edenleri, ardında kalanları ve göç ettikleri yerdekileri top yekün etkileyen siyasi, iktisadi, sosyal ve kültürel boyutlarıyla toplumsal olduğu kadar, kişiler üzerindeki etkileri itibariyle de aynı zamanda bireysel bir süreçtir. Hukuki ve sosyal anlamdaki kullanımlarına göre göçmen, mülteci, sığınmacı, muhacir dahil pek çok kavramsallaşma yapılmıştır. Gerek iç gerek dış göç, göç edişlerin yasallığına atıfla düzenli ya da düzensiz göç olarak tanımlanabilmektedir. En genel anlamıyla göç, birey ya da grupların yer değiştirdikleri nüfus hareketlilikleridir.

UNHCR verilerine göre dünyada 79,5 milyon insanın ülkesi içerisinde ya da başka bir ülkeye göç ettiği gerçeğine dayanarak, göçün bireyselliği kadar evrenselliğinden de bahsedilmesi yerinde olacaktır.

Türkiye 4 milyona yakın göçmen nüfusuyla en fazla göçmene ev sahipliği yapan ülkelerden biri olarak, kamu kurumları, üniversiteleri, vakıfları ve sivil toplum kuruluşları aracılığı ile eğitim, sağlık, çalışma, sosyo-kültürel uyum gibi farklı alanlarda çalışmalar yürütmektedir.

Türkiye'nin göç olgusu ile ilişkisi iki türdür. Yurtdışında çeşitli ülkelerde yaşayan ve sayıları yaklaşık 6 milyonu bulan Türk Diasporasına menşei ülke olduğu ve düzenli ya da düzensiz göçmen statüsüyle Türkiye'de bulunanların durumları itibariyle hedef ve ev sahibi ülke olduğu iki farklı alanda dış göç hareketliliği bulunmaktadır.

Buna ilaveten, Türk vatandaşları ile göçmenlerin ülkemiz içerisindeki hareketliliğini kapsayan iç göç de hesaba katıldığında, ülkemizin göçün pek çok farklı boyutuyla tanışık olduğunu söylemek mümkündür.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının (YTB) da asli çalışma alanlarından biri olan göç konusu, çalışmalara daha ziyade menşei ülke ve ev sahibi ülke perspektifinden sirayet etmektedir.

Göç kavramının tarihi derinliği ve çeşitliliğine mukabil zenginlikte bir “göçmen” anlatısı yapılması elbette ki mümkündür. Bununla birlikte, 18 Aralık Dünya Göçmenler Günü vesilesiyle derlenen bu dosyada, ülkemizdeki 3,6 milyona varan nüfusuyla *Geçici Koruma Statüsü altındaki Suriyelilere Yönelik YTB Çalışmalarına* yer verilmiştir. Dosyada YTB Programlarına katılarak kendisine yeni bir gelecek inşa etmeyi başarmış gençler ile bu gençlere uygulanan Türkçe eğitim programlarında eğitim veren öğretmenlerin hatıralarına ve Suriyeli sivil toplum temsilcilerinin gözünden göçmenlik tecrübelerine yer verilmiştir.

Bilhassa mülteci gençlerin anlatıları, eğitim alanında yapılacak her türlü ve en ufak desteğin dahi gençler ve çocuklar nezdinde büyük karşılık bularak hayatlarının akışını tam anlamıyla değiştirdiğini çarpıcı bir şekilde gözler önüne sermektedir.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 2020 yılı verilerine göre ülkemizde geçici koruma statüsü altında 3.641.503 Suriyeli bulunmaktadır. Bu nüfusun yaklaşık 1,6 milyonu 5-24 yaş aralığındaki eğitim çağındaki çocuk ve gençlerden oluşmaktadır.

“YTB'nin bu alandaki çalışmaları, ihtiyaca cevap vermek üzere göçmen gençlerin yükseköğretime erişim imkanlarının artırılmasına yoğunlaşmaktadır.”

Göçmenler için yükseköğretim imkanlarına erişim bir ayrıcalık mı yoksa bir hak mıdır?...

Göçmenlerin eğitimi konusunda uluslararası alanda, göçmen gençler açısından yükseköğretimin bir hak mı yoksa ayrıcalık mı olduğu meselesi sıkça tartışılmaktadır. Ülkemizin bu alanda yaptığı çalışmalar, dünya genelinde yüzde 1 oranında olan göçmenler için yükseköğretime erişim oranlarının çok daha ötesinde gerçekleşmektedir.

“YTB bütün faaliyetlerini eğitimin tüm düzeylerine erişimin göçmenler için de bir hak olduğu anlayışı ile planlamakta, yükseköğretim konusunda eğitim destekleri kuruluşlarla iş birliği çerçevesinde yürütülen proje ve programlarla genç göçmen neslin potansiyelinin ortaya çıkarılmasını amaçlamaktadır.”

Türkiye Bursları kapsamında bugüne kadar, 195 ön lisans, 4.831 lisans, 552 yüksek lisans, 376 doktora, 4 araştırma ve 12 tıpta uzmanlık olmak üzere başarı kriterlerine uyan toplam 5.775 Suriyeli öğrenci burslandırılmıştır. Halihazırda 1.822 Suriyeli öğrenci burslu olarak üniversite eğitimlerine devam etmektedir.

Türkiye Bursları kapsamında Suriyeli öğrencilere sağlanan burslara ilaveten uluslararası kaynaklardan istifade edilerek bugüne kadar DAFİ desteğiyle 867, EU desteğiyle 354, HOPES desteğiyle 90, SPARK iş birliğiyle 360 öğrenci olmak üzere toplam 1.671 Suriyeli öğrenciye üniversite eğitim desteği sağlanmıştır. Bu öğrencilerden DAFİ burslusu 435 öğrenci ve EU burslusu 60 öğrenci eğitimlerine halen devam etmektedir. SPARK burslusu 360 öğrenci ise eğitimlerine bu yıl başlayacaktır.

Başarının ödüllendirilmesi olarak addedilebilecek yükseköğretim burslarının dışında, ülkemizin göçmen gençlerin eğitimine verdiği öneme ve eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla binaen 2013-2014 eğitim-öğretim döneminden itibaren ülkemizde bulunan ön lisans, lisans ve lisansüstü düzeylerindeki Suriyeli öğrencilerin öğrenim ücretleri, bu öğrenciler adına Başkanlığımızca karşılanmaktadır.

“2020 yılı itibarıyla sayıları 37 bini geçen Suriyeli öğrencinin eğitimlerine yönelik katkılar, dünyada “kayıp nesil” gibi pek çok negatif terminolojiye konu olmuş göçmen gençlerin göç olgusundan mümkün olduğunca az etkilenmeleri niyetinin ve topluma katkı sağlayacak bir nesil olarak algılanmalarının tabii bir sonucudur.”

Türkiye’deki üniversitelerden mezun olmuş, ülkemizde ve Suriye’de mesleki becerileriyle toplumlara katkı sunan 2 bini aşkın Suriyeli Türkiye Mezunu bulunmaktadır. Bugün mezunlarımızdan bazıları Suriye’nin kuzeyinde oluşturulan güvenli bölgede eğitim faaliyetlerine katılmakta ve öğretmenlik başta olmak üzere toplum yararına çeşitli alanlarda görev almaktadır.

“Eğitim sistemine uyum ve kültürel farklılıklar gibi pek çok alanda mücadele etmek, kısa sürede ve başarılı şekilde uyum sağlamak zorunda kalan göçmen gençlerin eğitimlerine yapılan katkı, sadece üniversiteye erişimlerinin sağlanmasından öte bir çaba gerektirmektedir. Eğitim sistemi içerisinde kalabilmelerine imkân verecek ilave tedbirlerin de alınması önemsenmektedir.”

Bu anlayışla YTB ve BMMYK-AB iş birliğinde 2017 yılında Suriyeli üniversite öğrencilerine yönelik çoğunlukla eğitim gördükleri üniversitelerde görevli akademisyenler vesilesiyle yürütülen “Akademik Danışmanlık Projesi”ni başlatmıştır. Proje Suriyeli öğrencilerin üniversitede karşılaştıkları sorunlara çözüm üretilmesi ve öğrencilere rehberlik edilmesi amacıyla hayata geçirilmiştir. YTB bu vizyonu kapsamında yine Suriyeli gençlerin yükseköğretime erişimlerinin artırılabilmesini sağlamak adına 2013-2019 yılları arasında “İleri Düzey Türkçe Eğitimi Projesi”ni yürütmüştür. YTB ve BMMYK iş birliğinde ülkemizde geçici koruma altında bulunan ve lise eğitimini tamamlamış 17-25 yaş aralığındaki Suriyeli gençlere yönelik A1 seviyesinden C1 seviyesine kadar Türkçe eğitim programları düzenlenmiştir.

“2013-2019 yılları arasında konaklama ve şehir merkezlerinden toplamda 14.714 Suriyeli genç programdan istifade etmiştir. Üniversiteye erişimdeki dil engelini aşılmasını ve eğitimleri sürecindeki kazanımlarının artırılmasını amaçlayan programda, sosyal, kültürel ve sportif aktiviteler de gerçekleştirilmiş, yaygın öğrenme metotlarının ötesinde bir kişisel beceri gelişimi ve kültürel uyum süreci önceliklendirilmiştir.”

Suriye’den ülkemize ilk göç hareketliliğinin yaşandığı 2011 yılından başlayarak okul çağındaki gençler açısından elzem olan dil eğitimi çalışmaları, Arapça müfredatlı geçici eğitim merkezlerinden devlet okullarına geçişlerin başlatılması, üniversiteye başlayacak olanlar arasında Türkçe müfredatlı eğitim kurumlarından mezun olanların fazlalığı ve ülkede kalınan süreye mukabil dil yetkinliği anlamında bir yaygınlaşmanın yaşanması ile ihtiyaçta görece azalmaya sebep olmuşsa da, okul çağından dışarı kalan göçmen nüfus açısından hala önem arz etmektedir ve hâlihazırda diğer kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla sürdürülmektedir.

“Göçün öznesi olan ve belki de göç eden topluluğun kimlik aktarımında en önemli dayanaklarından biri olabilecek genç nesillere, eğitimle ilgili sağlanan imkanlar kadar, onların bu imkanlardan ne şekilde istifade edebildikleri de önemlidir.”

Bu alanda faaliyet yürüten kurumların kendi çalışmalarını değerlendirebilmeleri ve gerekli görülen alanlarda iyileştirmeler yapabilmeleri için, göçmenlerin gözünden bir analiz yapılması gerekmektedir. Bu ihtiyaçtan hareketle, Başkanlığımızca *Suriyellilerin eğitime ilişkin mevcut durumu ve eğitim alanında yapılan hizmetlerin etkinliğini* analiz edebilmek amacıyla çeşitli araştırmalar yürütülmüş, 2016 ve 2017 yıllarında “Suriyeli Öğrencilerin Eğitim Kalitesi ve Algı Analizi” çalışması gerçekleştirilmiştir. 11 ilde, lise ve yükseköğretim düzeyinde eğitim alan öğrenciler ile Suriyeli ailelere yönelik saha araştırmaları yapılmış, araştırmanın bulguları 7 ilde yapılan odak grup toplantılarıyla kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıyla paylaşılmıştır.

Göç, pek çok farklı sebepten ötürü, bir ‘neden’den ziyade ‘sonuç’tur. İster zorunlu ister gönüllü olsun, göç veren ve göç alan ülkelerin ekonomik, siyasi ve sosyal şartlarıyla doğrudan ilintilidir. Bazen en kötü olandan kaçış, bazen daha iyi olduğu düşünülene doğru bir yöneliştir.

“Maalesef ki çoğu göçmen için ‘tercih etme iradesi’ insani olmayan uygulamalarla sınanmakta, dünyada gittikçe artan kriz ortamlarının, insanlık dışı müdahalelerin gölgesinde irade dışında, insanca olmayan bir başka alanda kalmaktadır.”

“Mülteci yahut sığınmacı statüleriyle dünyadaki 79,5 milyonluk toplam nüfus hareketliliği içerisinde 30,2 milyon zorla yerinden edilmiş göçmenin varlığı, göçün çoğu zaman “son çare” olarak tecrübe edildiğinin de bir göstergesidir.”

“Böylesi bir sebep-sonuç ilişkisi içerisinde, göçmenlere yönelik çalışmalar da insani olmayanda insani olanı bulma arayışıyla planlanmakta ve sadece göçün sonucu olabilecek ev sahibi ülkelerdeki göçmen nüfusa odaklanmaktan ziyade, göçe sebep olan etmenlerin en aza indirgenmesi amacıyla ilave önleyici tedbir ve faaliyetleri de zorunlu hale getirmektedir.”

Bu sebeple, Başkanlığımızın görev alanı çerçevesindeki bazı faaliyetleri doğrudan ülkemizdeki göçmen topluluklara yönelik olmamakla birlikte, göçün sebeplerinin ortadan kaldırılmasına katkı sağlaması bakımından göç meselesiyle de içkindir.

Suriye’de yaşanan iç savaş sonrasında, ülkemizdeki göçmen nüfusun artışı ve ivedilikle hizmet götürülmesi gereken alanların çeşitliliği sebebiyle YTB tarafından, ülkemizde mukim göçmenlere yönelik çalışmalara da yer verilmiş, aradan geçen 9 yıllık süreçten sonra özellikle görev alanımız itibarıyla yükseköğretime erişim konusundaki ihtiyaçların bir sisteme oturtulmasının akabinde, göçe sebep olan koşulların ortadan kaldırılması konusu faaliyetlerde öncelikli hale gelmiştir. Bu sebeple 2019-2020 eğitim-öğretim döneminden başlayarak “Suriye Yerinde Burslandırma Programı” başlatılmıştır.

Suriye'nin Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekât bölgelerinde eğitim imkanlarının artırılarak, bölgede yükseköğretime erişimin desteklenmesi, ülkeye geri dönüşün teşvik edilmesi ve bölgede ihtiyaç duyulan yetişmiş insan kaynağının oluşturulmasını amaçlayan Program ile, Gaziantep Üniversitesi tarafından Afrin, Azez, Cerablus ve Elbab 'ta açılan El Bab İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Cerablus Meslek Yüksekokulu, Afrin Eğitim Fakültesi ve Azez İslami İlimler Fakültesi'nde eğitimlerine aktif olarak devam eden toplam 730 kayıtlı öğrencinin tamamına 2019-2020 akademik yılı Bahar Dönemi için öğrenim harcı desteği sağlanmış, ilaveten akademik olarak başarı gösteren 377 öğrenciyi başarı burs desteği verilmiştir.

Bilgisayar Programcılığı, Ebe Yardımcılığı, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, İktisat, Sınıf Eğitimi, İslami İlimler ve Türkçe Eğitimi gibi birbirinden farklı 16 bölümde eğitim alan öğrencilerin, mezuniyetleri sonrasında ülkede ihtiyaç olan farklı ihtisas alanlarındaki nitelikli hizmet ihtiyacını karşılamaları amaçlanmaktadır. Benzer şekilde bölgedeki eğitim imkanlarının iyileştirilebilmesi amacıyla 2019 yılında eğitim merkezlerine toplam 5.220 eğitim kitabı dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

“Yaşanan vahim olayların bir sonucu olan zorunlu göçün sebeplerinin ortadan kaldırılmasına yönelik bir girişim olarak göç edilen topraklardaki normalleşmenin, bir lüksten ziyade insani bir gereklilik olduğu düşünülmektedir. Bu amaçla kültürel ve sosyal faaliyetler de diğer çalışmaların tamamlayıcısı kabul edilmektedir.”

2020 yılında Suriye'nin kuzeyinde terörden arındırılan güvenli bölge içerisinde bulunan Afrin ve Azez'de Bülbülzade Vakfı iş birliğinde kurulum ve tefrişat desteği verilerek açılan 2 ayrı kültür merkezi, bölgenin normalleşmesi yönünde destekleyici bir adımdır. Afrin ve Azez Anadolu Kültür Merkezlerinde Türkçe dil eğitimlerinin yanı sıra, hat, kaligrafi, resim, müzik, tiyatro eğitimleri verilmekte, merkezlerin içerisindeki kafe ve kütüphaneler gençler başta olmak üzere tüm toplum için bir sosyal alan oluşturmaktadır.

İnsani olmayanda insani olanı bulma arayışında belki de en önemlisi, göçü göç edenlerin gözünden anlayabilmektir.

Suriyeli Mülteciler ve Gelecek Fırsatları

Ahmed BAKKOURA

Ortadoğu medeniyetinin hikayesi, bölgede yaşayan halkların birbiriyle olan tarihsel ilişkilerinin hikayesidir. Bin yılı aşkın bir tarihe sahip bu ilişkileri aşarak coğrafi ve kültürel yeni ilişkiler geliştirmenin çok da mümkün olmadığı açıktır. Zira böyle bir durumda gereksiz kayıplarla karşı karşıya kalınması olasıdır.

Yaşanan gelişmelere ve olaylara bir kez daha göz atmak, bizlere tehcir ve göç gibi krizler de dahil birçok hadisede olumlu noktaları görme fırsatı verebilir.

Bu noktada Suriyeli mültecilerin Türkiye'de kurduğu ve değişik sektörlerde sayıları 15 bini aşan şirketleri örnek verebiliriz. Bu şirketler, Türkiye'de yeni iş alanları açmakta, yeni üretim ve hizmet imkanları sağlamaktadır. Yeni vergi gelirleri ülkenin ekonomisine de katkı sağlamakta, aynı zamanda ülkeye mahir bir iş gücü kazandırmaktadır. Bu iş gücü üretimi artırırken rekabeti de güçlendirmekte ve Türk mallarının ihracat alanında daha fazla rekabet gücüne sahip olmalarını sağlamaktadır.

“Bir ailenin sahip olduğu her şeyi; evini ve yurdunu terk ederek göç etmesi asla bir seçim değildir. Suriye örneğine bakıldığında, Esed rejiminin 10 yıldır savunmasız Suriye halkının üzerine yağdırdığı varil bombaları ve füzeler olmasaydı bugünkü göç dalgasının yaşanmayacağı aşikardır.”

“Türkiye'deki suç istatistikleri, Suriyeli mültecilerin yasadışı işlere karışma ihtimalinin Türk vatandaşlarına göre yarı yarıya az olduğunu göstermektedir. İçişleri Bakanlığının istatistiklerine göre, yaşadıkları zor şartlara rağmen Suriyeli mültecilerin 100 suçun yalnızca 9'una karıştığı görülmektedir.”

Bugün, “Eğer bir anda bütün Suriyeliler geldikleri yere dönerse ne olur?” sorusunu sormamız gerekmektedir. Böyle bir durum Türkiye ya da Suriyeli mültecileri ağırlayan diğer ülkelerin çıkarına mı olacaktır? Buna karşılık mülteci meselesine “Durumu en iyi yolla herkesin çıkarına olacak şekilde çözmek mümkün müdür?” penceresinden bakılabilir mi?

Türkiye'de sayıları yaklaşık 3 milyonu bulan Suriyeli mültecilerin meselesine genel bakış hamasetten uzak, yapıcı ve stratejik olmalıdır. Araştırma ve raporlar Türkiye'de Suriyeli mültecilerin olumlu etkilerine de işaret etmektedir. Zira mülteciler, Türkiye'ye aynı zamanda önemli bir kalkınma fırsatı sunmaktadır.

Suriyeli mültecilerin Türkiye'deki ikamet statülerinin istisnai bir hal olmasına ve ancak istisnai yollarla vatandaşlık alabilmelerine, ayrıca bu statünün mültecileri uzun zamandır göremedikleri akrabalarını ziyaret etmeleri için seyahat etmekten menetmesine rağmen Suriyeli mültecilerin bu durumu olgunlukla karşıladığı görülmektedir. Konuya dair yayımlanan çeşitli araştırma ve raporlar, Suriyelilerin yeni iş imkanları yaratmak için iş yeri ve ofis kiralamaya devam ettiğini göstermektedir.

Avrupa'da da benzeri istatistikler yayınlanmakta, bu istatistiklerin tamamı Suriyeli mültecilerin Avrupa'da da benzer katkıları sağladığına işaret etmektedir. Gerek Hollanda gerek Almanya gerekse İsveç gibi ülkelerin yanı sıra, Mısır, Ürdün ve hatta Cezayir gibi Arap ülkelerinde de durumun aynı olduğu görülmektedir.

“

Suriyeli mülteciler birçok ülkede başarı hikâyelerine imza atmakta, ancak medyada mültecilere ilişkin daha çok olumsuz haberlere yer verilmesi ve bunların öne çıkarılması olumlu hikâyelerin gözden kaçırılmasına neden olmaktadır.

”

Zamanı geri sarmanın imkânı yoktur ancak bu Suriyelilerin olduğu gibi kalması gerektiği anlamına da gelmemektedir. Aksine, Suriyeli mültecilerin ülkelerine dönüşü meselesinin yeni bir çerçevede değerlendirilmesi faydalı olacaktır. Başta Türkiye, Ürdün, Irak ve Lübnan olmak üzere, Suriye'nin komşu ülkelerinin bu beşerî hareketlilikten faydalanmaya yönelik bir bakış açısı geliştirmesi gerekmektedir. Zira sayıları 5 milyonu aşan Suriyeli mülteciler, gittikleri ülkelerde iş ilişkileri, sosyal ilişkiler ve hatta akrabalık bağları kurmuştur. Ayrıca günümüz dünyasındaki göçler eski göçlere benzememektedir. Zira artık dünya globalleşme sonucunda küçük bir köye dönüşmüştür.

“

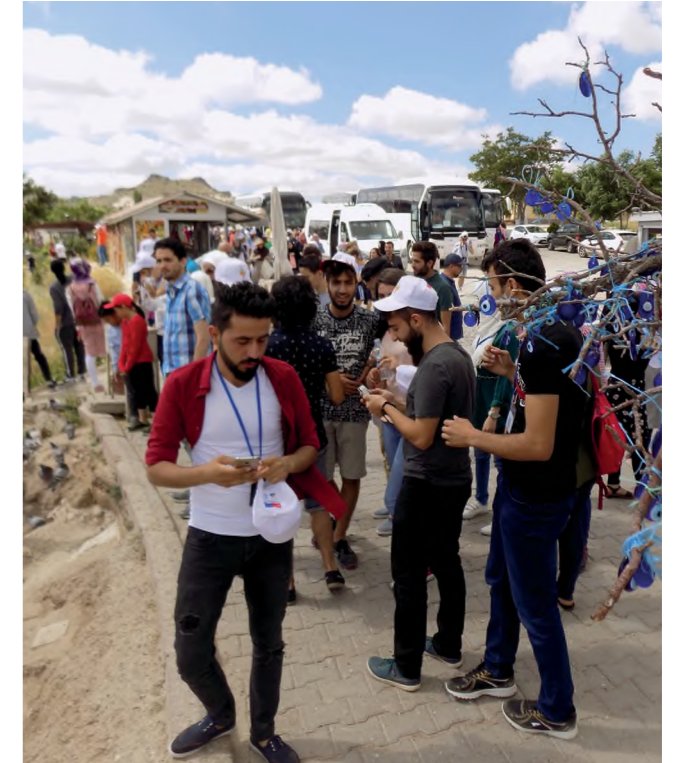
Suriyeli mülteci krizi yaklaşık 10 yıldır devam etmektedir. Mültecilerin içinde bulunduğu bu üzücü duruma karşı tutumun değiştirilerek, göç hareketi neticesinde bir arada yaşamaya başlayan halklar arasındaki bağlantıların güçlendirilmesi ve yeni bir perspektifle yapıcı çözüm yolları bulunması gerekmektedir.

”

Bu noktada Suriye'de mevcut krizin çözümüne yönelik ve yeni imkanlara kapı aralayacak olan siyasi çözüm sürecinin işletilmesine odaklanılmalıdır.

Dünya ülkeleri, yeni insan ve iş gücüne fırsat, imkân ve zenginlik olarak bakmaktadır. Öyleyse, bu imkân odaklı bakış açısıyla, Esed rejiminin suçları yüzünden mülteci konumuna düşen Suriyelilerin varlığı, bölge için önümüzdeki dönemlerde güçlü bir bağ olarak görülebilir. Mültecilere yönelik olumlu yaklaşımlar, ekonomik ve toplumsal alanlarda olumlu neticeler doğuracaktır. Nitekim olumsuz yaklaşım sergileyen toplumlar, krizi fırsat olarak kullanmamakla önemli kazanımlardan da olmaktadır.

Zor şartlarda en fazla ihtiyaç duyulan şey akıllı ve gerçekçi bir yaklaşımdır. Bu noktada, farklı etnik köken, din ve kültürlere sahip bölge halkını bin yıldır bir araya getiren şeylere odaklanmak yapıcı yaklaşımın ilk adımı olacaktır. Zira önümüzde uzun bir gelecek vardır ve bütün bunları göz önünde bulundurarak, durumu yeni bir medeniyet üretiminin dinamosu olarak kullanmak şarttır.

Teşekkürler

Ahmed BEZZERA

Ben Ahmed BEZZERA

Yıllar önce ülkemde çıkan iç savaştan dolayı Türkiye'ye sığınmak zorunda kaldım. Savaş o kadar şiddetliydi ki, tıpkı bir volkan gibi lavlarını ev, cami ve okullara püskürtüyordu. Benim şehrim de o lavlardan nasibini aldı. Öyle ki, birçok ev yerle bir oldu ve en sevdiklerimi kaybettim.

“Şükür ki Türkiye her zamanki gibi dinine, diline ve ırkına bakmadan bütün muhtaçlara yardım eli uzattı. Bizlere de kapılarını ardına kadar açıp konaklamamız için kamplar kurdu. Bununla da kalmayarak, YTB eliyle Türkçeyi öğrenmemiz ve eğitimimize devam edebilmemiz için okullar açtı.”

Ben de diğer Suriyeli öğrenciler gibi Türkçe öğrenerek dostumuz Türkiye'ye ve gelecekte Suriye'ye faydalı olabilmek için TÖMER adı verilen Türkçe kursuna katıldım.

“Bir mülteci olarak bu programa katılmadan önce birçok sıkıntıyla karşı karşıyaydım. Türkçe bilmediğim için ne anlatılanları anlıyor ne de anlatmak istediklerimi anlatabiliyordum. Ta ki kursa katılıp Türkçeyi öğrenene kadar. Türkçeyi öğrenmek, bir mülteci olarak benim için bir dönüm noktasıydı. Bu sayede üniversiteye devam etme imkânım oldu. Ayrıca Türk öğrencilerden arkadaşlar edinerek toplumla kolayca kaynaşmama çok büyük bir katkısı oldu.”

Türkçeye biraz hakim olduktan sonra yine YTB'nin düzenlediği “İleri Düzey Türkçe Eğitimi” programına katıldım ve Türkçemi daha da ilerlettim.

Savaşın Türkiye sınırlarına sıçraması sebebiyle Türk Ordusu ve Özgür Suriye Ordusu'nun yaptığı hareketler sonucunda sınırda bulunan ve teröristlerden temizlenen Azez'e dönebilme imkânı bulduk. Türkiye'nin desteğiyle, teröristlerden temizlenen bölgelerde yıkılmış binalar yeniden inşa edildi ve okullar açıldı. Güven ve huzur yeniden tesis edildi. Ben de Türkçeyi artık tamamen öğrendiğim için, önce şehrin Halk Eğitim Merkezinde, sonra liselerde, küçük ve yetişkin olanlara öğretmeye başladım. Böylece herkes Türkiye'nin YTB aracılığıyla açmış olduğu kurs ve okullarda eğitimine devam etme imkanına sahip oldu.

Şahsım ve eğitimine devam etmekten mahrum bırakılan tüm öğrenciler adına, bize bu kolaylıkları sağlayan YTB'ye ve Türkiye'ye teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Teşekkürler!

Mülteci Bir Öğrenci

Ahmed ELRAHMUN

Adım Ahmed ELRAHMUN, 20 yaşındayım

Ben Suriyeli bir öğrenciyim, Husus şehrinde doğdum. Siirt Üniversitesinde Tıbbi görüntüleme teknikleri bölümünde okuyorum.

Savaş nedeniyle ailemle Türkiye'ye geldim. Geldiğimde Türkçeyi hiç bilmiyordum; tek bir kelime bile! Bir süre sonra çeşitli dükkanlarda çalışarak bazı kelimeleri öğrenmeye başladım. Sonra Türkçe öğrenmek için YTB tarafından desteklenen “İleri Düzey Türkçe Eğitimi” programına başvurduğum ve kazandım. Öğretmenlerimiz çok harikaydı, özellikle benim hocam, bizlere harcadığı emek için hepimiz adına kendisine çok teşekkür ediyorum.

Şairin de dediği gibi: “Bana bir harf öğretenin kölesi olurum.”

“Kursta yeni arkadaşlarla tanıştık, yeni bir dil öğrendik. Ne güzel: Türkçe konuşuyoruz, yazıyoruz ve okuyoruz! Evet gerçekten de dedikleri gibi, bir dil bir insan demek, iki dil de iki insandır. Ben kendimi iki insan hissediyorum. Şimdi Siirt Üniversitesinde eğitimime devam ediyorum.”

Kurs süresinde bazı şehirlerde gezdik, öğretmenlerle birlikte pikniğe çıktık, keşke o günler hiç bitmeseydi.

Kursa ilk başladığımda başaramayacağım diye korkuyordum, ama sonra Allah'a şükür C1 seviyesinde dil sertifikası aldım.

“Savaşa rağmen hayal kurmaya devam ediyorum, insan hayalsiz yaşayamaz.”

Ben bir sefer bir duvar yazısı okudum “Hayallerini yüksek tut ve onlara ulaşana kadar asla durma” diye yazıyordu. Bu yazı bana umut verdi. Tüm mülteci öğrencilere buradan diyorum ki: durmadan hayal kurun ve gerçekleştirmeye çalışın, umudunuzu kesmeyin. Evet belki ilk veya ikinci denemede başarısız olursunuz ama yeniden başlayabilirsiniz ve kesinlikle başaracaksınız. Bu yüzden her zaman hayalleriniz için mücadele edin ve kolay kolay vazgeçmeyin.

Çadırkentten Üniversiteye

Ali HATİB

Adım Ali. Soyadım HATİB.

28 Ekim 1994'te Suriye'nin İdlib şehrinde dünyaya geldim. İlkokul orta okul ve lise eğitimimi başarılı bir şekilde Suriye'de tamamladım. Tek hayalim üniversite okumaktı. Ancak bu hayalimi gerçekleştiremeden Suriye'de savaş çıktı ve her şeyi geride bırakarak ülkemden ayrılmak zorunda kaldım.

18 Ağustos 2012 tarihinde Türkiye'ye ilk kez giriş yaptım. Bir kelime bile Türkçe bilmiyordum. Bizi İslahiye çadırkentine yerleştirdiler, o dönem çevremizde hiç kimse Türkçe konuşmadığı için Türkçe öğrenemedim.

Hayalimi gerçekleştirebilmek için Türkiye'deki üniversitelere yerleşme şartlarını araştırmaya başladım. Bu araştırmayı yaparken TÖMER'in Türkçe kursları olduğunu öğrendim. TÖMER hakkında bilgi toplamaya başladım ve benim için karşılanamayacak kadar pahalı olduğunu öğrendiğimde üniversite okumaktan ümidimi kesmek zorunda kaldım.

“

İki yıl boyunca tarlalarda çalışarak birkaç Türkçe kelime öğrendim. Çok zor geçen bu yıllarda Türkçe öğrenip okumam gerektiğini iyice anladım.

2015 yılında bir gün, YTB'nin bizim çadırkentimizde TÖMER kursu açacağını duydum, üstelik ücretsiz!

”

Başvuru yaptım ve kabul edildim. Türkçe kursuna devam ederek yavaş yavaş Türkçeyi öğrendim. TÖMER Türkçe kursunun C1 seviyesini başarılı bir şekilde tamamladım. Bundan sonra umutlarım ve hayallerim yeniden canlandı. Artık her şeyi yalnız başıma, tercümanlıktan yararlanmadan Türklerle konuşabilmeye başladığımda bambaşka bir dünya gördüm. Gerçekten iki dil iki insandır. Üniversite başvurularını yaptığım ilk yıl kazanamayınca, çadırkentteki okulda Türkçe öğretmek için başvuru yaparak Suriyeli çocuklara Türkçe öğretmeye başladım. Bir yıl sonra yeniden başvurarak Karabük Üniversitesine yerleştim. Hepsi YTB'nin açtığı Türkçe kursu sayesinde oldu.

Türkiye'nin kapısı Türkçe öğrenmek, Türkçe öğrenmenin kapısı da TÖMER kursudur.

“

Bana ve diğer Suriyelilere, savaşın yaralarını sarabilmemiz ve hayallerimizi gerçekleştirebilmemiz için böyle bir imkân verdiği için YTB'ye sonsuz teşekkürler!

”

Sevginin Dili

Arş. Gör. Bekir Sıddık KILIÇ

O günü ayrıntılarıyla hatırlıyordum. Yabancılar Türkçe öğretimi sürecine girdiğimin üçüncü yılının ilk günleri. Dinleme, konuşma, okuma, yazma, dil bilgisi, kelimeler, atasözleri, deyimler... Türkçeye dair bildiklerimi dilim döndüğünce anlatmaya çalışıyorum. İşin ne kadar zor olduğunu işin içine, mutfağına girince anlıyor insan. Öğretici, öğretmen, araştırma görevlisi, okutman, öğretim elemanı, üyesi, hoca adları ve unvanları farklı ama herkesin amacı aynı.

“

Öğretici olarak başladığım süreçte aslında “öğrenici” olduğumu fark etmem uzun sürmedi. Gözlerdeki ışığı ve umudu okumayı onlardan öğrendim hem de bazılarının gözleri üzerindeki hüznü örtülere rağmen.

”

Gönülden dinlemek gerektiğini, konuşmanın kalpten kalbe yol olduğunu. Türkçe eğitimi alanında lisans, yüksek lisans, doktora yapmış olmama rağmen şimdiye kadar aklıma gelmeyen durumları, kuralları, kurallardan daha önemli olan durumları...

Ve sevgiyi...

Yarıncı dersin planlarını gözden geçirdim, taslağı hazırladım. Dört saatlik dersin dört dakikası bile boşa geçmeyecekti. Kelimeler, örnek cümleler, kurallar, sorular, öyle bir hazırlık yapmışım ki sanki konuyu alana kazandıran, Amerika'yı tekrar keşfeden bendim. Bu kadar hazırlıkla bırakın yabancı birini duvarlar, sıralar bile anlayabilecekti.

İçeri sızan güneş ışıklarının parlattığı uzun koridorda kendimden emin adımlarla sınıfa doğru yürüdüm. Koridorda bazıları farklı sınıflardaki arkadaşlarıyla sohbet etmekte, evde kahvaltı yapmayanlar simitlerini hızlı bir şekilde yemekte, bazıları çantalarından çıkardıkları kitap ve defterlerini masaya dizmekteydiler.

Sınıfta kesif bir Suriye kahvesi kokusu. Küçük kâğıt bardakta ikram edilen kahveyi geri çeviremiyor, çok acı olsa da belli etmemeye çalışarak yudumluyorum. Hâl, hatır sorduktan sonra derse başlamak için sabırsızlanıyorum. O kadar hazırım ki anlaşılacak konu, cevapsız soru kalmayacaktı. Geç kalanlarla birlikte sınıftaki boş sıralar dolmak üzereydi. Gösteri başlasındı. Tahtayı ikiye böldüm, sağ tarafa günlük hayattan, sınıftan, anlaşılır örnekleri alt alta sıraladım. Tahtanın sol tarafını konu ile alakalı örneklere ayırdım. El yazım bile bir başka güzeldi bugün, inci taneleri gibi. Her şey benden yanaydı anlaşılın. Tahtanın her iki yanındaki cümleleri beraber inceledik, okuduk. Onlar keşfedince, fark edince daha çok mutlu oluyor gaza geliyorum. Suyun kaldırma kuvvetini buldum!

Sınıfa her zamanki gibi en son gelen Sami bile anlıyor, derse katılıyordu. Dersin sonuna geldiğimizi hatırlatmakla yükümlü iki öğrenciden biri diğerine saati yüksek sesle soruyor, diğeri aynı yüksek sesle yanıtıyor. Arkadaşım sana söylüyorum hocam sen anla! Olsun ders planladığımdan çok daha güzel geçmişti, üstelemeden ara verdik. O an fark ettim Safiye'nin bütün derslerde, teneffüslerde, kantinde yan yana oturduğu arkadaşından ayrı tek başına oturduğunu. Gözleri nemli, suratı asık olduğuna göre kankalar arasında ciddi bir mesele olmalıydı. Bir çay iyi gelirdi, hem hak etmiştim fazlasıyla.

İkinci dersin başları. Aklım arka sırada tek başına oturan asık yüzlü Safiye'deydi. İncelediğimiz metni sırayla okuyup yine sırayla metinle ilgili soruları cevaplıyorduk. Sıra Safiye'ye geldiğinde onun dikkatini çekecek bu hâlini geçici de olsa dağıtacağım. Sıranın ona gelmesi için sabırsızlanıyordum. Pencere kenarındaki en arkada oturan Safiye'ye gelmişti ki sıra, oturduğu yerden orta sıraya geçti apar topar. Hiç beklemiyordum ama önemsemedim, arkaya doğru giden sıra önünde sonunda ona gelecekti. Sıranın ona gelmesiyle kapı yanındaki en arka sıraya hareketlendi bu kez. Oyun oynar gibi bir hâli olmasa da köşe kapmaca oynuyordu adeta. Oradan tekrar ilk oturduğu pencere kenarına geçmesi bütün sınıfın dikkatini çekmişti artık. Sınıfın dikkat kesilmesinde benim şaşkınlığının ve gerginliğimin etkili olduğunu düşünüyordum. Durumu gurur meselesi hâline getirmiştik. O kadar hazırlık yap, güle oynaya derse gel, en umursamaz olanlar derse katılsın, sen sıra sıra kaç!

Dersin sonlarına gelindiğini hatırlatmaktan sorumlu öğrenciler üzerlerine düşeni yapmış saat diyalogu aynı şekilde gerçekleşmişti. Mücadelenin kazananı Safiye'di. Yaşananları nasıl mücadele meselesine gurur hâline getirdim bilemiyorum. Nasılsa bir sonraki derste durumu lehime çevirecek, gerekeni yapacaktım.

Konuşma dersi. Herkes doğru yanlış, eksik fazla, iyi kötü, az çok konuşmalı, derse bir şekilde katılmalıydı. Konu dün gibi aklımda. Sevgi mi yoksa para mı daha önemli? Sebebini söyleyiniz. Tahtayı ikiye böldüm, bir tarafa sevgi, diğer tarafa para yazdıktan sonra soruyu sınıfa tekrar yönelttim. Erkek öğrencilerin çoğu paranın daha önemli olduğunu, para olunca sevginin de olacağını söylerken, kızlar sevginin daha önemli olduğunu, paranın alamayacağı şeyler olduğunu ifade etmişlerdi. Birbirinden farklı ve güzel cevaplar beni sevindirirken aklım Safiye'deydi. Tam sırasıydı, kaçmaya teşebbüs etmeden, herhangi bir bahane üretmeden onu konuşturmam gerekiyordu.

“Evet Safiye, sen bu konuda ne düşünüyorsun? Sence sevgi mi yoksa para mı daha önemli?”

-Sevgi yok hocam!

Üç kelime de olsa konuşmuş, kaçmamıştı, varsın olsun. Sebebini de söyler diye bekledim, sustu. Sevginin sadece erkek ve kız arasında geçen özel bir ilişki olmadığını, genel olduğunu aile, vatan, doğa gibi çok çeşitli olabileceğini ifade ettim.

-Ben kimseyi sevmiyorum!

Sınıfta buz gibi bir yel esti. Bütün sınıf sanki bir orkestra şefinin talimatıyla aynı anda sus pus oldu. Ne diyeceğimi bilemedim, aklıma hiçbir şey gelmiyordu. Düşünmeden topu tekrar ona atmış, kurtulmayı planlamıştım.

“Nasıl yani arkadaşlarını da mı sevmiyorsun?”

Sınıfın dikkatini ve merakını kat kat artırmış, Safiye'nin yüzündeki öfkeyi kabartmıştım. Sıranın üzerinde aynı noktaya bakarken artık göz yaşlarına hâkim olamadı, ağlamaya başladı.

-Sevmiyorum! Arkadaşlarımı da annemi babamı da sevmiyorum. Kendimi de sevmiyorum. Hiçbir insan(ı) sevmiyorum hocam! Sevgi yok!

Sıralara çarpa çarpa sınıftan ayrılırken sadece Safiye! diyebilirdim. Kelime sınıfın ortasında havada asılı kaldı. Ders biteli beş dakika olmuş teneffüsün yarısı bitmişti. Yaşananlar ders sonu hatırlatıcılarının görevlerini de etkilemiş olmalıydı. En son ne zaman bu denli yorulduğumu hatırlamıyordum. Kitapları koltuğumun altına aldım, yürüdükçe uzayan koridorda başım vücuduma ağır geliyordu.

Acaba üzerine çok mu gittim? Onu böyle öfkeliendirmek, ağlatmak niçindi? Aldın mı rövanşı, mutlu musun? İçim daralıyor, böyle durumlarda en çok yapmak istediğim şey olan “hiçbir şey yapmamayı” istiyordum. Derslerini tamamlayan arkadaşlarım öğle yemeğine çıkmak için seslendiklerinde kahvaltıyı geç yaptığımı aç olmadığını belirttim. Kahvaltı yapmış mıydım? Bunu düşünenecek durumda değildim. Odada nihayet kendimle baş başa kaldığımda yaşananları en başından bugüne kadar ölçtüm, tarttım, nerede yanlış yaptığımı düşündüm. Kapının sesi ile irkildim, hemen toparlanmaya çalıştım. Gelen Safiye'nin en yakın arkadaşı, kankası. En yakın arkadaşının yaptıklarından o da üzülmişti anlaşılın.

-Hocam Safiye size yapmadı. Kaç gündür hep böyledir. Abisini Suriye'de IŞİD öldürmüş. Nasıl öldürdüklerini kaydedip ailesine göndermiş. Ailenin hepsi çok kötü oldu. Kimseyle konuşmak istemiyor. Size karşı yapmadı, siz de üzülmeysin.

Safiye ile rolleri değişmiş, öğreticilikten öğrenciliğe terfi etmiştim. İnsanın sevgi ile yaşayabileceğini, öğrenebileceğini öğretmişti bana. Sadece bilmeye, planla, programla, kitap ve kurallarla olmayacaktı. O dersten sonra, derse her girdiğimde gözlerim hızlı bir şekilde gözlerine deşiyor tüm sınıfın. Yürekten selam, içten yanıt. Onlar hazır olmadan allameyi cihan olsan neye yarar.

“

Dilimiz, kültürümüz, kıyafetlerimiz, yaşam tarzlarımız çok farklıydı. Fakat ortak noktalarımız daha çoktu. Türkçeyi sadece kural, yapı, gramer olarak görmeyecek, sevgi dili Türkçeyi gönülden gönüle giden bir yol olarak kabul edecektim.

”

Sevgili Safiye, yaralarını tekrar sevgiyle sarıp, sevgiyle öğrenecek, sevgiyle yaşayacağız. Sevgisizlikle mücadele için daha çok sevgiye ihtiyacımız var. Bunu bana sen öğrettin.

Önyargıların Gölgesinde Göçmen Olarak Yaşamak

Arş. Gör. Sadık DURAN

Zor, oldukça zor bir ruh hali. **"Nereden, nereye"** dedirten bir hayat kesiti. On sene öncesinde birçoğumuzun alışageldiği hayat rutini onlar için de geçerliydi. Farklılıklar yok muydu? Elbette vardı. Sonuçta yaşanan coğrafya, ekonomik yapı, kültür gibi birçok husus bizimki ile birebir örtüşmüyordu. Siyasi anlamda ülkelerinde yaşadıkları bizimki ile benzerlik göstermiyordu. Ülkelerinin yöneticileri ile benzer meşrepte olanlar ile olmayanlar arasında sınıfsal farklar vardı. Bu sıkıntılı hal, devletlerinin belki de son kırk elli senesinde onları istim üstünde gergin bir hayat yaşamağa zorlamıştı. Nihayetinde iç ya da dış hangi saikle olursa olsun bu gerginlik maalesef bir iç savaşa dönüştü ve canlarını kurtarma telaşesinde buldular kendilerini. Kolay değil kendilerini koruması gereken ellerdeki silahların namlusunun kendilerine yöneltilmiş olması. Bu travmayı dört yıl önce biz bir geceliğine yaşamış olmamıza rağmen etkisinden kurtulamamışken, onlar yıllar yılı yaşadılar ve yaşıyorlar. İşte bu ahval içinde hepsi sınırdış oldukları ülkelere sığınmak zorunda kaldı. Kimisi o ülkelere de güvenememiş olacak ki yönlerini kuzeye yani ülkemize çevirdi. Nihayetinde milyonlarca savaş mağduru sınırimıza dayandı ve bizde insani değerlere ve kardeşlik hukukumuzla binaen kapılarımızı onlara açtık.

Açtığımız kapılar, onlar için en temel ihtiyaçları olan can güvenliklerinin temini demektir. Ancak insanın temel ihtiyaçları can güvenliğiyle başlasa da yaşamı idame ettirebilme adına diğer ihtiyaçlar da sırayla zuhur edecektir ve etti de. Barınma için mekânlar, yemekler için aşhaneler gerekti. Devletimiz de öncelikli olarak kamplarda bu ihtiyaçları gidermek için adımlar attı. Fakat aradan geçen yıllar, ülkelerindeki belirsizlikle ilgili umut verici bir gelişme göstermedi. Bu durumda onlar da umutlarını ülkemizde yeşertmek adına çeşitli çıkış kapıları aradılar. Bunun için daha iyi barınma yerleri, daha iyi beslenme imkânları, daha iyi geçim şartları ve tabii ki çocukları için daha iyi eğitim ortamları arayışı da başlamış oldu.

Sürecin kolay olmayacağı birçok emaresiyle ortadaydı. Kültürel farklılıklar, dil, yaşam tarzları, inançlar, düşünceler elbette sığınılan toplumla her zaman birebir örtüşmeyecekti. Üstelik farklılıkları zenginlik görenler kadar, az da olsa tahammül göstermekten imtina edenler de var. Dolayısıyla onlara kardeşlik hukuku üzerinden bakanların referans noktaları ile hasmane tavırlar içinde olanların referans noktaları aynı değildi. İşte bu hasmane tavrın temelinde yatan algıları kırmak atomu parçalamak kadar zor olabiliyor. Çünkü "kişi bilmediğinin düşmanıdır." Üstelik yanlış bilinenin de düşmanı olabiliyor.

Maalesef bu toplumsal uyum sürecinde özellikle sosyal medya, düşmanlıkların körüklenmesi için uygun bir mecra oldu. Birçok yalan haberle önyargılar menfi yönden beslendi. Kimisinin nargilesi, kimisinin evlilik çağındaki akrabasının düğününde halay çekmiş olması gibi olağan olaylar dahi, menfi bir algı aracı olarak değerlendirildi.

Bir gün öğrencilerimden birinin yazma dersi etkinliği kapsamında dile getirdiği travması örneğin. Henüz on iki yaşında bir çocukken, katledilen amcalarının, dayılarının ve kuzenlerinin gassallığını yapmıştı. Böyle bir vahşetin yaşattığı travmayla baş edebilecek kaç çelik iradeli insan bulabilirsiniz dünya üzerinde?

“

Bir başka öğrencimin, 2015 yılının şartlarında, daha on üç yaşındayken, Hama'dan Türkiye sınırına kadar yedi gün boyunca, kış ortasında, kız başına çıplak ayakla, gece gündüz, uykusuz ve aç bir şekilde kaçmak zorunda kalmasının travması hangi menfi algıya araç kılınabilir?

”

Biz TÖMER'lerde görev yapan öğretmenler olarak bu hikayelerden maalesef birçoğunu yazdırmak ve okumak zorunda kaldık. Bu hikayelerin mağdurlarına sosyal uyum imkânı sağlamak, eğitim ve geleceğe dair bir umut ışığı yakabilmek amacıyla önemli bir yükümlülüğün altına girdik.

Bu çalışmalar neticesinde başarılı olan öğrencilerimizin azimle geldikleri nokta bütün bu travmaların bir nebze olsun telafisini mümkün kılarken, bizleri de kendilerine dönük önyargıların yıkılması adına umutlandırıyor, azim ve heyecanımızı pekiştiriyor.

Suriyeli Ümmü Ahmed'in Hikayesi

Celal DEMİR

*Kaldırır mı dünya bunca hüznü bilmem
Hayat bana bir şey söyledi, üstü kapalı
Hüznün başından ayrılmıyorum;
Başkasını yakalamasın diye...
Bir yere giderken giydiğimi
Şiirlere saldım sevinsin diye
Kırk Ayna*

Söze nasıl başlayayım bilmiyorum. Sözün neresinde durup, zalimlere, gaddarlara, katillere bir yığın ağza alınmayacak cümle savurayım, onu da bilmiyorum. Aslında sözün tükendiği yerdeyim. Zalimlere zehir zemberek cümleler kurma vaktinin tam orta yerindeyim. Yer yer Müslümanlara sitem etsem de daha çok zalimlere lanet okuyarak sözü Ümmü Ahmed'in yürek yakan hikayesine getireceğim. İmanın insan kalbinde nasıl bir tesir bıraktığını görüyoruz bu hikâyede. Sabrın yüreklerdeki serinliğini görüyoruz. Bir kadının avuçlarına düşen hüznü nasıl da şükre dönüştürüp metanetle, umutla hayatına sürdürdüğünü görüyoruz... Ve şimdi vakit, ön yargılarımızdan uzaklaşarak Ümmü Ahmed'in hikayesini dinleme vakti.

Ümmü Ahmet, ordu mensubu emekli eşi, gazeteci oğlu, kızı, damadı ve kardeşinin üniversite tahsili için gelen iki oğlu ile yaşamaktaydı. Savaşın orta yerinde hayat süren Ümmü Ahmet, yaklaşan Mevlit Kandili nedeniyle Suriye'deki iç savaşın bitmesi için dua etmek üzere aile içi küçük bir program düzenlemeyi düşünmekteydi. Ailenin tüm bireyleri bir araya gelip silah sesleri arasında titreyen ellerle dua ettiler.

Kısa bir süre sonra Esed güçleri kapılarını zorlayıp aniden içeriye girerler. Ümmü Ahmet ve çocukları korku dolu gözlerle onlara bakarlar. Esad adamları şiddetli bir sesle: "Tüm erkekler dışarı çıksın!" diye bağıırır. Ümmü Ahmet hiç olmadığı kadar endişeli, ağlamaklıydı. Eşi "Korkma sadece arama yapıp giderler" diyerek kendisini teselli etmeye çalışsa da korkusu geçmemekte, kalbi hızlı hızlı atmaktaydı.

Sırayla kardeşinin iki oğlu, kızının kocası, gazeteci olan oğlu ve en son da eşi dışarı çıkartılır. O an tek yapabildiği kendisi ve tüm aile bireyleri için dua etmekte. Korkuyla ama gönülden bir dua. Ümmü Ahmet kime üzüleceğini bilemedi. Eşine mi, oğluna mı, kızına mı, kardeşinin evlatlarına mı hangisi için ağlasın. Hepsinin hayatında yeri o kadar farklıydı ki. Ama her anne gibi kendi canından önce evladının canı geliyordu. Tercih hakkı sunulsaydı kendi canını ortaya koyardı hiç düşünmeden. Oğluna dönüp: "Aynı zamanda bugün senin doğum günün. İnsan doğduğu gün ölmüş" diye ağlayarak sarıldı. Oğlu tebessüm etti ve annesine "bunlar batıl inançlar anne" dedi. O anda Esad askerlerinin sesleri yükseldi "Eğer tüm erkekler aşağı inmezse binanın tamamını bombalayacağız" Oğlu merdivenlerden aşağı inerken anne Ümmü Ahmet kapıda ağlamaya devam ediyordu. Bir anda silah sesleri yükseldi ve evden çıkanlar bir bir hain kurşunlarla vurularak yere serildi. Önce eşi, sonra eniştesi, sonra kardeşlerinin çocukları ve oğlu... Ümmü Ahmet bilincini kaybetmişti. Bir yanda bütün sevdiklerini kaybetmenin acısı, bir yanda beni de vururlar korkusu ve gözlerinin önünde yere serilen masum bedenler...

“

Ümmü Ahmet beş nazik bedeni toprağa kendi eliyle verdi. Ama her şeye rağmen hayat devam ediyordu. Savaşın verdiği yorgunluğu ve acıyı üzerinden atıp kızının geleceğini düşünmeliydi. Hayata tutunmak için kızını alıp Türkiye'ye sığındı. Türkiye'ye olan minnetini: "Türkiye Suriye de kaybettiğimiz eşimiz, oğlumuz oldu. Bize sahip çıkıp kucakladı." sözleriyle her fırsatta ifade etti.

”

Ümmü Ahmet, şu an hayatını eşi vurulan kızı ile beraber Nizip Çadirkentinde sürdürüyor. Hayatın tüm zorluklarına karşı güçlü ve inançlı bir şekilde, tek başına ayakları üstüne durmaya çalışıyor. Çadirkentte Suriyeli muhacirler için oluşturulan el sanatları kursuna, beceri geliştirme kurslarına katılarak hem yaşadıklarını unutmak hem de aile bütçesine bir şeyler katmak için güçlü bir kadın olmaya çalışıyor.

Yarım Kalan Hayallerin Aydınlık Geleceğe Yürüyüşü

Dr. Latif İLTAR

Birçok Suriyeli hayallerini harap ve bitap haldeki memleketlerinde bırakarak, bir umut ışığının peşinde, korku ve endişeli bir kaçışın sonunda soluğu Türkiye’de aldı. Her birinin ne de çok hayalleri vardı memleketlerinde... Kimisi iyi bir eğitim almak, kimisi sevdiğiyle evlenmek, kimisi evlatlarına iyi bir gelecek sunmak istiyordu. Her bir hayal, bir anda beklenmedik bir şekilde yok oluvermişti. Memleketlerinden kopmuş ve ne yapacaklarını bilmeden, dilini dahi konuşamadıkları bir diyara göç etmişlerdi. Birçoğunun tek hedefi geceyi geçirebilecek korunaklı bir mekân, karnını doyurabilecek bir aştı. Tüm gelecek planları alt üst olmuştu. Artık gelecekle ilgili hayaller bir kenara bırakılmış, hayallerin yerini "Bugünü nasıl atlatabilirim" endişesi almıştı.

Göç ettikleri topraklardaki insanlar aynı dili konuşmasalar da muhacir kardeşlerine büyük bir hoşgörünü göstermiş, devlet ve millet omuz omuza, elinden gelen yardımı aktarmaya gayret etmiştir. Adeta bir ensar-muhacir kardeşliği ortaya konulmuştur. Ensar ve muhacir arasındaki gönül bağı, gönül diliyle anlaşmalarını sağlasa da aynı dili konuşuyor olmamak en büyük sorun olarak karşılına çıkmıştır.

Bir milletin geleceği olan gençlere yapabileceği en önemli yatırımın eğitim olduğu tüm herkes tarafından bilinmektedir. Suriyeli gençlerin de ülkelerinden koparak Türkiye’de buldukları süre içerisinde en büyük endişesi her daim eğitim olmuştur. Geleceğe dair hayallerini gerçekleştirmek isteyen gençlerin öncelikli olarak dil öğreniminden geçmeleri gerekmektedir.

Küçük yaş gruplarındaki Suriyeli çocuklar Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda bir şekilde Türkçe eğitimi alsalar da eğitim çağında bulunan 18-24 yaş grubundaki gençler nitelikli, geçerli sertifikaya sahip ve ücretsiz bir dil eğitimi imkânına sahip değildir. Lise öğrenimini tamamlamış, üniversiteye başlayamamış veya yeni başlamış Suriyeli gençler Türk üniversitelerinde okumak istemekte, ancak eğitimleri yeterli olmasına rağmen dil yeterliğine sahip olmadıkları için bu hayallerini gerçekleştirmekte zorlanmaktadır.

Öğrenciler proje kapsamında iyi derecede Türkçe öğrenerek yeterli oldukları üniversitelere yerleşerek yarım kalan eğitim hayatlarına devam etmiş, iş sahibi olma şansı elde etmiştir. Yarım kalan hayalleri Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının sağlamış olduğu Türkçe eğitimi imkânıyla yeniden canlanmıştır. On binlerce gencin hayatına dokunarak hayallerinin gerçekleşmesine imkân sağlayan YTB ile daha nice aydınlık yarınlara ulaşmak dileğiyle...

“

2016 yılında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından hayata geçirilen "Suriyelilere Yönelik İleri Düzey Türkçe Eğitimi Programı" bu ihtiyacı karşılama noktasında Suriyeli gençlere büyük bir imkân sağlamış, yeni bir gelecek sunmuştur. Suriyeli gençler bu proje kapsamında Türkiye'nin nitelikli üniversitelerine bağlı dil merkezleri aracılığıyla Türkçe öğrenmiş ve bu sayede savaşın yerle bir ettiği hayallerine yeniden kavuşma fırsatı yakalamıştır.

”

İlk Defa Kendimi Önemli Hissettim

Duha Cemal ELHASAN

Merhaba, ben Duha Cemal ELHASAN

Hatay Reyhanlı'da yaşıyorum. İdlibliyim. Türkiye'ye 2015 yılında ailemle birlikte geldik. Türkiye'ye geldikten sonra en çok zorlandığım şey Türkçe öğrenmek oldu çünkü Reyhanlı'da yaşıyorduk ve orada herkes Arapça biliyordu. Türkçe konuşmaya çalışsam bile bana Arapça cevap veriyorlardı. Önce internetten videolar izleyerek Türkçe öğrenmeye çalıştım ama elimde dil bildiğime dair belge olmadan üniversite okuyamıyor ya da bir işe başvuru yapamıyordum.

Halk Eğitim Merkezinde dil kursuna giderek A1 ve A2 seviyesinde eğitim ve belge aldım ama bu yeterli değildi. Üniversiteler öğrenci olabilmemiz için en az B2 derecesinde Türkçe sertifikası istiyordu ama Reyhanlı çok küçük bir ilçeydi ve yeterli seviyede eğitim ve her yerde kabul edilecek bir belge alacağım bir merkez yoktu.

Lisedeki Türkçe öğretmenim YTB'nin burs ve eğitim imkanlarından bahsedince çok sevinerek araştırma yapmaya başladım ve internet üzerinden başvurudum. Kabul edildim ve daha da güzeli bir önceki yıl Antakya'da yapılan kurs o yıl Reyhanlı'da açılacaktı. Antakya'ya gitmemize gerek kalmayacaktı ve İstanbul Aydın Üniversitesinden C1 seviyesinde Sertifika alma şansımız vardı. Sevincimden havalara uçuyordum.

Sekiz ay boyunca çok güzel hocalardan eğitim aldık her ay sosyal etkinlikler yaptık. Hocalarımız arkadaşımız gibiydi. Onlarla hem eğleniyor hem Türkçe öğreniyor hem de sosyalleşiyorduk. Özgürleşiyorduk. Bize her ay eğitim bursu veriliyor, kitaplar dağıtılıyordu. Yıl sonunda büyük gezimiz olacaktı, bir koro hazırlıyorduk. Hatta program sorumlusu olan Üzeyir Göksun kursumuzda bizi ziyaret edip bizimle sohbet etti, sorunlarımızı isteklerimizi dinledi.

“

Ben bir mülteciydim dışlanan, istenmeyen... Üniversiteyi bedavadan kazandığım, hatta bedava yaşadığım iddia edilen bir mülteci... Daha doğrusu halk dilinde Suriyeli. Ben ilk defa bu kursta fark edildim, ilk defa fikrim soruldu! Önemli hissettim, sosyalleştim, özgürleştim. Kendime güvendim ve evimde hissettim!

”

Bize bu imkânı sağlayan herkese, böyle hissettiren tüm hocalarıma teşekkür ederim. Şu anda bu cümleleri kurabiliyorsam bize bu imkânı sağlayan YTB sayesinde.

Türkmençe “Koz” Diye Gezip Durdum

Emel BOZOĞLAN

Ben Emel

1999 yılında Suriye’de Bayırbucak bölgesinde doğdum. Ortaokula kadar Arapça eğitim gördüm. Ülkemde 15 Mart 2011 tarihinde başlayan iç karışıklık kısa sürede bir savaşa dönüştü. Bu nedenle annem ve kardeşlerimle 15 Temmuz 2012 tarihinde Türkiye’ye gelerek Hatay Yayladağı YİBO Konaklama Tesislerine yerleştik. Rahmetli babam ise “Ben evimi toprağımı bırakmam” diyerek Suriye’de kaldı ve 10 Haziran 2013’te Bayırbucak’ın Gebere köyünde şehit düştü.

“

Bize kucak açan Türkiye önce can güvenliğimizi sağlayarak barınma, beslenme ve sağlık ihtiyaçlarımızı karşıladı. Bu süre zarfında eğitimimiz doğal olarak aksadı. Özellikle yerinden edilen insanlar için eğitimin hayati önem taşıdığını, sosyal uyumu sağlamak için olmazsa olmaz olduğunu ve darmadağın olan topluluğumuzu yeniden inşa edebilmemiz için eğitimin öneminin farkında olan ve bu konuda çok hassas olan Türk Devleti çok kısa bir zaman dilimi içerisinde kampta okullar açtırdı. Türkçe öğrenmemiz için Türk hocalar görevlendirildi, ayrıca Türkçe öğrenme kursları açıldı.

”

Şimdi gelelim Türkçe öğrenme konusuna. Ben bir Türkmen kızı olduğumdan dolayı aslında Türkçe biliyordum, fakat bildiğim Türkçe; Türkmençe ve Arapçanın karışımından ibaret idi. Örneğin, okuldayken öğretmenimiz tahtaya çıkın dediğinde, biz tahta nerede diye Hocamıza sorardık, çünkü bizde tahtaya “loh” denirdi. Liseden mezun olup üniversiteye girmeyi ve Çocuk Gelişimi bölümünü okumayı hayal ediyordum. Üniversiteye girmek için TÖMER’de 6 aylık Türkçe eğitimi aldım. TÖMER’de bana üniversitede nasıl ders çalışmam, kitap okumam gerektiğini de öğrettiler. Geziler yemekler düzenlendi. Nevşehir gezisi düzenlendi, değerli hocalarımız, okul müdürüz ve arkadaşlarımızla güzel anılar biriktirdik. Nevşehir’in tarihi yerlerini gezip fotoğraflar çektik. Türkmen öğrencilerin buluşma gecesi yapıldı, bu sayede yıllardır göremediğimiz arkadaşlarımızla görüşüp zaman geçirdik. İki ay sonra Üniversitenin sonuçları açıklandı ben hayallerimdeki Çocuk Gelişimi bölümünü kazandım. Hayallerimi gerçekleştirmeye bir adım daha yaklaşmış oldum. Sınıfın ilk günlerindeyken bir gün arkadaşlarla markete girdik, ceviz almak istiyordum, Türkmençe “koz” diye gezip durdum ve Türkçe adını hiç hatırlayamadım. Arkadaşıma da anlatamadım bir türlü, benim dilim Türkmençeyi bilmediği için bir türlü tarif edemedim ve cevizsiz marketten çıkmak zorunda kaldım.

Tabi ki bunun gibi bir sürü hikayem var. Bu hikayeler bana bir ders oldu ve kendimi Türkçe derslerine vererek daha çok çalışmaya başladım. Altı ay boyunca TÖMER’de Türkçe eğitimi alıp ben ve arkadaşlarım farklı üniversitelerde farklı bölümler okumaya başladık. İlk başta zorlansak da daha sonra derslerimizde başarılar elde ettik. Kamp ortamında ebeveynlerin konuşmaları genelde Türkmençe olduğu için, çocuklar da aynı şekilde hep Türkmençe konuşuyordu.

“

Aynı zorlukları ben de yaşadığım için, bir gün Türk hocalar gibi kendi milletime hizmet etmek hep hayalimdi. Şu an tam da istediğim yerdeyim ve bu hayalimi gerçekleştirmemde başta Türk devleti olmak üzere tüm öğretmenlerime minnettarım ve en derin saygılarımı sunuyorum.

”

Umut Köprüsü

Enes ABBUD

Merhaba benim adım Enes Abbud, Suriyeliyim

Ülkemde çıkan iç savaş nedeniyle 2013 yılında Türkiye Cumhuriyeti'ne sığınmak zorunda kaldım.

Türkiye'ye sığınmadan önce ülkemde savaş yüzünden okulların neredeyse yüzde 90'ı kapatıldı ve ben okuldan mecburen ayrıldım. Türkiye'ye sığındığımızda ailemle beraber geçici konaklama tesisinde kaldık. Ben o kampta yaşamaya başladığımda okumaya dönmekten ümidim kesilmişti, çünkü Türkçe dilini hiç bilmiyordum. Ama yine o geçici kampta Türk Devletinin sağladığı eğitim programı ve açtığı okullar sayesinde okumaya devam edebildim; liseye başladım ve üç yıl eğitimimi tamamlayarak liseden mezun oldum.

Liseden mezun olduktan sonra üniversiteye girebileceğimden emin değildim çünkü Türkçe dilim yetersizdi ve yaşadığım kampta görevlilerden hariç hiç Türk olmadığı için Türkçe öğrenmemiz hem zor hem de yavaştı.

“ Ama yine o kampta YTB'nin sağladığı TÖMER kursu imkanıyla, ücretsiz Türkçe kurslarına katılarak Türkçeyi öğrendim. O kurslar tam anlamıyla umudun köprüsüydü! ”

Sadece Türkçeyi öğretmedi kurslarda, katılma imkânı sağladığı gezilerle ve kültürel, bilimsel konseylerle Türkiye'nin tarihi ve kültürel yerlerini tanıttı, Türkiye'de eğitim sistemini açıkladı. Bu adımlarla yabancıların eğitim hayatına uyumunu sağladı ve Türk toplumuna sosyal anlamda uyum sağlayabilmemiz için eğitim vermiş oldu. YTB'nin sayesinde Türkçeyi öğrendiğim için üniversitelerde okuyabileceğime yeniden inandım ve ümitlendim. Her zamanki gibi bize ve bütün mağdurlara umut ışığı olan Türkiye Cumhuriyeti mültecilere üniversitelerde okuma imkânı sağladığı için minnettarım.

2019 yılında Kilis 7 Aralık Üniversitesinde Fizyoterapi bölümünü kazanarak okumaya başladım. YTB'nin sunduğu TÖMER merkezleri sayesinde üniversitede okurken zorlanmadım ve kolaylıkla Türkçe dilimi geliştirmeye başladım. Üniversitede Türk arkadaşarımla ve öğretmenlerimle kolaylıkla iletişim kurabildim. İki yıllık program okuduğum için mezun olmak üzereyim.

“

Benim ve benim gibi binlerce öğrencinin adına, öncelikle Türkiye'ye ve YTB'ye bizim için bir "Umut Köprüsü" oldukları için çok teşekkür ederiz ve geleceğimizi aydınlattıklarını asla unutmayacağız.

Teşekkürler!

”

Hayranlıkla Hep Daha Fazlasını Öğrenmek İstedim

Esmâ OSMAN

Bir aydınlıktır yaşanan! Aklımdan dahi geçmeyenin gerçek olması çok mutluluk vericiydi.

Yeni bir hayata başlamak, başka bir ülkede yaşayıp, dilini öğrenmek aslında dünyanın en güzel şeyine sahip olmak; kendini en zoru başarmış gibi hissetmek demek.

Yolculuğun başında çok zorlukları yaşamıştı, ama en zoru da hiçbir şey anlamayıp anlaşılmamak. Benim bir gün Türkiye'ye gelip Türkçeyi öğrenebileceğim aklımdan bir ucundan bile geçmezdi.

Türkçe öğrenmeye başlamadan önce her şeye karşı korkularım vardı. İletişim kurmaktan, yeni insanlarla tanışmaktan kaçınıyordum hep.

Ama öğrenmeye başladıktan sonra harfler, kelimeler, sonra cümleler aklımdan ve kalbimin ayrılmaz bir parçası oldu. Neden mi?

“İnsanın kendini güvende hissetmesini sağlayan değerli şeyleri olur ya, Türkçe de benim için tam öyle bir şey oldu.”

”

Ya da şöyle düşünün, ıssız bir adaya düştüğünüzü ve bu adada yaşayabilmek için sadece Türkçe bilmenin yeterli olduğunu. Çünkü insanlar hep iletişim kurmaya ihtiyaç duymuştur. Bu ihtiyaç doğrultusunda da diller ortaya çıkmıştır. Benim yaşadığım şey tam da böyle oldu, her ihtiyacımı öğrendiğim dil sayesinde daha kolay elde edebiliyorum.

Artık güvendeyim ve yeni kültürden insanlarla tanışabiliyorum. İletişim kurmaktan kaçınmıyorum, hatta ve hatta can atıyorum. Çünkü artık çok güzel, çok güvenli bir zırhım var ve her anımda yanımda!

“

Türkçeyi öğrenmenin yanı sıra Türk kültürü hakkında da bilgi sahibi oldum ve hayranlıkla hep daha fazlasını öğrenmek istedim. Türkçe öğrenebildiğim, konuşabildiğim için çok ama çok mutluyum. Öğrenmeme vesile olan, bana bu mutluluğu yaşatan herkese çok teşekkür ediyorum.

”

Barınmadan Sonra En Büyük İhtiyacım Dil Bilmek Oldu

Eye Elmuhammed ELHALİFE

Geçmişten günümüze hızlı bir şekilde gelişen yaşam şartları ve teknoloji, kültürlerarası etkileşimin artması, insanların farklı arayışlar içinde olması ikinci bir dil öğrenme ihtiyacının artmasına neden olmuştur. Dünyanın farklı coğrafyalarından insanlar çeşitli sebeplerden farklı dilleri öğrenmek için birçok yola başvurmuştur.

İnsanlar interaktif öğrenme yoluyla canlı yayın dersleri izleyerek, akıllı telefonlarından dil öğrenme uygulamaları kullanarak veya hedef ülkeye gidip o kültürün içinde yaşayarak farklı dilleri öğrenmeye çalışmışlardır.

İnsanların Türkçe öğrenmeye ilgileri gün geçtikçe artmış ve artan talepler ilk olarak Ankara Üniversitesi tarafından kurulan TÖMER'ler aracılığıyla karşılanmaya çalışılmıştır. Bu merkezlerin kuruluşuyla birlikte üniversiteler kendi kitap ve kaynaklarını çıkarmaya başlamış ve bu kaynaklarla Türkçeyi en iyi şekilde öğretmeyi hedeflemişlerdir.

Teknolojik gelişme ve değişimin, kültürel değişimin daha ilerisinde olduğu 21. Yüzyılda, yabancı dil bilmenin ve öğrenmenin önemi tartışılmaz. Çağın teknolojisini, bilimini öğrenmek ve anlamak, sahiplenmek ve üretmek zorundayız.

“

Suriye'de çıkan savaştan sonra Türkiye'ye gelen ve Türkiye'de mülteci olarak kalanlardan biriyim. Geçirdiğim zaman zarfında barınmadan sonra en büyük ihtiyacım dil bilmek, dil bilgisi ve becerisi oldu. Toplumsal faaliyetlerimi, sosyal bağlantılarımı ve temel ihtiyaçlarımı karşılayabilmek için yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenmek bana hem ayrıcalık hem de kolaylık sağladı.

”

Dil eğitimi ilk aile de başlar fakat yabancı bir dil için ailenizden yardım edebilecek kimse yoksa, size doğru yol gösterecek ve destek verecek bireylerin olması gerekir. Bunu da TÖMER'deki öğretmenlerimden yeterince aldım. Özellikle Ayşegül Öğretmenimin bana verdiği destek ve eğitim sayesinde artık Türkçe Şarkı ezberleyebilir seviyeye geldim. Onlara minnettarım. TÖMER' gidebildiğim ve eğitim aldığım öğretmenler için kendimi çok şanslı hissediyorum.

Her ne kadar hayatın olağan akışı içerisinde görülse dahi, bir yabancı dil öğrenmek, hayatımız boyunca verdiğimiz kararların en önemli olanlarından biridir aslında. Zira yabancı dil öğrenmek uzunca bir süre bizi meşgul edecek, hangi seviyede olursak olalım etkileri her zaman hissedilecek bir eylemdir. Hele ki, öğrendiğimiz yabancı dil günlük hayatımızda kullanım alanı buluyorsa çok daha büyük öneme sahip olmaktadır.

Türkçe öğretimi, yurt içinde üniversitelerin bünyesinde olan Türkçe Öğretim Merkezleri ve özel dil merkezleri tarafından; yurt dışında ise Yunus Emre Enstitüsü ve Maarif Vakfı tarafından yürütülmektedir. Yurt içinde yabancılara Türkçe öğretiminde ilk kurumsal çalışmayı Mehmet Hengirmen başkanlığında, Ankara Üniversitesi bünyesinde kurulan Türkçe Öğretim Merkezi başlatmıştır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi Türkiye'nin bölgesel ve küresel olarak gelişmesi sebebiyle bir cazibe merkezi hâline gelmesiyle pozitif bir ivme yakalamıştır.

Bende Türkçe eğitimimi TÖMER'de alıp sosyal yaşamıma ve yaşamsal ihtiyaçlarımı karşılamaya karar verdim. Verdiğim karar sonucunda TÖMER'in çalışmalarıyla şu anda tüm ihtiyaçlarımı karşılayabiliyorum ve yaşamımı daha rahat sürdürebiliyorum.

Yabancı dil olarak almış olduğum Türkçe eğitimi benim için büyük bir kararlılık ve azim gerektirmekteydi. Bu kararlılığında TÖMER hocalarının faydasını çok fazla gördüm.

Türkçe Öğrenmek

Fatma Elzehra HASNO

Mülteciler, 15 Mart 2011 tarihinde başlayan Suriye iç savaşı nedeniyle komşu ülkelere sığınan milyonlarca insana verilen ortak isimdir. Bu mültecilerin en büyük kısmı ise Türkiye'nin payına düşmüş, Türkiye onlara kardeşlikle kucak açmıştır. Ben de bir mülteci olarak Türkiye'deki dokuz yıllık eğitim tecrübemi birkaç satırda anlatmaya çalışacağım.

Binlerce öğrenci, farklı ülkelerden Türkiye'de okumayı hayal ediyorlar. Örnek olarak Türkiye'de 2018-2019 öğretim yılı itibarıyla tam 154,505 yabancı uyruklu öğrenci vardı. Bazıları burslu bazıları ise ücretli olarak okuyor. Biz Suriyeliler de maalesef hayal ettiğimiz için değil, içinde bulunduğumuz zor durum nedeniyle eğitimimizi Türkiye'de tamamlamak zorunda kaldık.

Türkiye'ye geldiğimizde Hatay yerli halkının neredeyse tümü Arapça bildiği için Türkçe öğrenmekte çok zorlanıyorduk. Bu durum birkaç yıl devam etti. Çok az şey biliyorduk, hatta mecbur kalmadıkça Türkçe konuşmayı denemezdik. Çok sayıda özel Türkçe kursları kurulmaya başladı.

YTB yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe ve eğitim bursları vermektedir. Her yıl Suriyeli yüzlerce öğrenciye burs verip, Türkçe öğrenmelerini ya da üniversitede okumalarını sağlamaktadır.

2018-2019 öğretim yılında yüzlerce öğrenciyle birlikte bana da bu fırsat sunulmaktaydı. On ay devam eden Türkçe kursumuza İstanbul Gelişim Üniversitesi'nin Hatay'daki TÖMER merkezinde başladık.

TÖMER'in kadrosu çok iyi, eğitim müfredatı ve sınıfları gayet düzenliydi. Her seviyede hoca değişiyordu ve bunun asıl amacı da çok güzeldi. Öğrenci hocaya değil Türkçe öğrenmeye bağımlı kalmalıydı. Her seviyede okuma, yazma, dinleme, konuşma ve dil bilgisi uygulamaları yapabiliyorduk. Hocalar çeşitli etkinlikler yaparlardı ve her etkinliğin mutlaka bize bir yararı dokunurdu.

On ay bittikten sonra sadece bir sertifika değil, ömür boyu aklımızda kalacak ve Türkiye'de olduğumuz sürede işimize yaracak bir dil kazanmış olduk.

Dokuz yıl önce "iyi akşamlar!" ifadesinin bile anlamını anlamayan Fatma iken, şimdi "Türk müsünüz?" ya da "Türkmen misiniz?" sorusunu sıklıkla duyan bir Fatma oldum.

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinde Elektrik-Elektronik Mühendisliğini kazandım ve şu an 2. Sınıftayım. Bu yolculuğum sayesinde şimdi daha kolay bir şekilde derslerimi anlayabiliyorum hatta geçebilirim.

Sizin gözünüzde yapmış olduğunuz şey ne kadar küçük olursa olsun, bizim eğitim ve günlük hayatımızda çok büyük etkisi olmuştur. YTB ve TÖMER'e her şey için teşekkür ederiz!

Çok Şey Yazdım Ama Birçok Şeyi de Yazmadım

Halid ASSAF

Merhaba, ben Halid ASSAF

1997 doğumluyum, Suriyeliyim. Şimdi size YTB tarafından düzenlenen "İleri Düzey Türkçe Eğitimi Programı"na katıldıktan sonra hayatımın nasıl değiştiğinden biraz bahsedeceğim. Hepiniz Suriye'de bir iç savaş olduğunu biliyorsunuz. Savaş yüzünden ben eğitimime devam edemedim. 2015'te liseyi bitirdim ve eğitimime devam edemeyince Suriye'den ayrılmaya karar verdim. Çünkü biz savaş ortamında 7 yıl kaldık. Savaşlık, dayandık, elimizden geleni yaptık ama hiçbir türlü istediklerimizi yapamadık. Ben de kendi geleceğim, ailemin geleceği ve vatanımın geleceği için Suriye'den çıktım.

2017 yılında Türkiye'ye geldim. Türkiye'ye ilk geldiğimde yeni insanlarla ve yeni bir kültür ile tanıştım. Kulağım yeni bir dil duydu. İlk duyduğumda çok zor bir dil olduğunu ve hiç öğrenemeyeceğimi düşündüm. Sosyal medyadan öğrenmeye başladım ama olmadı. Benim için çok zordu çünkü bir dil öğrenebilmemiz için aynı dili konuşanlarla tanışıp onlarla sohbet etmek gerekiyordu. Ama ben biraz utangaç biri olduğum için fazla konuşmuyordum. O dönemde kafam çok karıştı çünkü hiçbir şey bilmiyordum. Bu yüzden kendimi kaybolmuş hissettim. İnternette bir kurs ilanı gördüm. Bu kurs üniversiteye girebilmek için bizi hazırlıyordu.

Kursa başvurduğum. Orada bir mülakat vardı. Benim sıram geldi mülakata girdim. Mülakatı yapan kişi benim belgelerimi aldı, çok garip bir şekilde baktı. Bir de kaba bir şekilde dedi ki "Bunu kim buraya çağırdı? Bu buradaki kişilerle aynı seviyede değil!" Ben belgelerimi alıp hemen oradan ayrıldım. O an çok kırıldım. Bunu söyleyen kişi sadece lise notuma bakarak bunları söylemişti. Çünkü benim notum biraz düşüktü; çünkü ben iç savaş yüzünden lisede iyi bir şekilde ders çalışmamıştım.

“

Sonra her şeyden vazgeçtim. Hayallerimden, her şeyimden. Bir iş arıyordum ama bulamıyordum. Benim için o dönem çok zordu. Bir gün sosyal medyada YTB tarafından düzenlenen bir Türkçe öğrenme kursu ilanı gördüm. Hemen başvurduğum. Çok şükür kabul edildim. Çok mutluydum. Çünkü hayatımın değişeceğinden emindim.

”

2018 yılının Kasım ayında Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi DİLMER'de Türkçe öğrenmeye başladım. Oradaki hocaları çok sevdim. Türkçe öğrenebilmem için ilk adımları onlarla attım. Bana hep yardımcı oluyorlardı. Türkçe öğrenirken pek çok faaliyete katıldık. O dönemde çok mutluydum. Hocalarla çok güzel vakit geçirdik. Türkçeyi iyi öğrenebilmemiz için bizimle çok ilgilendiler.

“

Biliyorum çok şey yazdım, ama birçok şeyi de yazmadım. Sonuç olarak "İleri Düzey Türkçe Eğitimi Programı" ile pek çok gencin hayatının değişmesini ve hayallerinin gerçekleşmesini sağladığınız için çok teşekkür ederim.

”

Ağır Misafir

Hatice ÇAKMAK / Fırat Üniversitesi TÖMER Türkçe Öğretmeni

Dil öğrenmek, özgürlük alanı açmaktır. Kişinin kendisini, başka bir dünyada keşfetmesi de diyebiliriz. Doğrudan ya da dolaylı olarak özgüven vesilesidir.

Yanlış bir şey söylemekten korkar her insan bir dili yeni öğrendiğinde. Sınıfa ilk girdiğinde ne diyeceğini bilemez ağır misafirlerimiz. Size nasıl hitap edeceklerini bilmediklerinden çekinirler. Bir tebessümdür ilk adım. Belki de en önemlisi, gözünün dilini bilmektir misafirlerimizin. İlk dersten sonra sınıfa merhaba diyerek girmenin mutluluğunu yaşarlar. Karşınıza gelip öğrendikleri kelimeleri söylerler büyük bir gururla. Harflerle anlaşamazlar kimi zaman. Hele o,ö,u,ü harfleri yok mu? Ne çok yorar öğrencileri. Tek derdimiz sesli harfler. Sessizlerde pek iyiler.

Ağzınızdan çıkan her şeyi büyük bir dikkatle dinlerler. Mucizeye tanık olduklarını zannedersiniz. Ten rengine değil, kalp rengine bakılır sınıflarda.

Dersin içinde ders vardır daima. Farklı kültürlerin birbirine saygısını, sevgisini görürsünüz. Yemeklerini iştahla anlatırlar. Hüzün eşlik eder yuvalarından ayrılmak zorunda kalanlara. Deyimler konusu işlenmeye görsün sınıfta, keyfimiz yerine gelir anında. Herkesin yüzünde önce hayret, sonra kahkaha. Meğer "başvurmak" kafamızı vurmak değilmiş derler, birlikte güler, anlar, anlaşırız. "Dil öğrenince açılıyor kapılar hocam, karanlıkken aydınlanıyor her yer" diyorlar. Bakmayın yabancı öğrenci dendiğine. Yabancılık kalmaz; derdi ve sevinci paylaşınca. Üzüntüleri üzüntünüz olur. Annemi özledim der biri. Onun için yemek yaparız, bir nebze olsun dinsin diye hasreti. İsteriz ki, bayramı yalnız geçirmesinler. Bayram nasıl yaşanır, sofralar nasıl donatılır duymasınlar sadece, görsünler.

Bir öğretmen için en büyük hediye, öğrencisinin öğrenip ilerlemesidir, Türkçeye ilgi göstermesidir. Sabırla, sevgiyle hangi öğrenciye yaklaşırsanız karşılığında gelişim ve iyileşmeden başka bir şey görmezsiniz. Dünya adeta bir binada toplanır. Öğrenmenin heyecanı, öğretmenin heyecanı daima yarıştadır. Depremde akla ilk öğrencilerimiz gelir. Mutlu günlerini mutlaka paylaşırlar. Koridorun başından sizi çok özledim diyerek geldiklerinde biliriz özledikleri sadece biz değil; aileleri, ülkeleridir.

“

Yabancılara Türkçe öğretmek farklıdır diğer öğretmenliklerden. Bir merhabayla sarılırız; rengimize bakmadan, inancımızı sorgulamadan. Bakışlarla anlaşırız. Sonrası harflerin, kelimelerin bize eşlik etmesi. Yahya Kemal'in "Türkçe ağızda annemin ak sütü gibidir" sözü gibi, bu ak süte kara çalmadan, layığı ile öğretebilmek dileğiyle.

”

Çok İlginç Bir Hikaye

İnci BİRATLI / Malatya

Gün ağarmadan sınıfa girdim. Ufuk çizgisi henüz belirmişti. Öğrencilerimin çoğu radyatöre sığınmıştı, Malatya bu mevsimde çok soğuk olabiliyordu. Yoklama alıp defteri imzaladıktan sonra öğrencilerime göz gezdirdim. Hepsini hevesli ve sıcak gözlerle bana bakıyordu. Defterleri ve kitapları kapattım. "Bugün serbest konuşma günü" dedim. Gözlerdeki ışıltı iyice büyümüşü. Konuşmak istiyorlardı, her hallerinden belliydi. İçlerinden biri, "hocam olanları duydunuz mu" dedi. Ben de meraklanmıştım artık. Neler olduğunu sordum.

Sevgili öğrencim Esmâ; "Hocam, çok ilginç bir hikâye. Siz de çok şaşıracaksınız" dedi. Merakımı iyice artmıştı. Devam etmesini başımla işaret ettim. Hikâye başladı.

“

"Bundan uzun bir süre önce köyü bombalanan bir aile Türkiye'ye doğru yola çıkmış. Üzgün, perişan bir şekilde ağlayarak ilerliyorlarmış. Kendilerine ait pek bir şey almadan can havliyle çıkmışlar yola. Harabe köylerden geçerek sınırın yolunu tutmuşlar."

Üzül müştüm, çok etkilendiğimi gören Esmâ, "Hocam bu hepimizin başına geldi" dedi.

”

Devam etmelerini rica ettim ve masama geçtim.

"Evin annesi Rabia, ağlayarak harabe olan başka bir köyden geçerken kendi sesine başka bir ses daha karışmış."

Meraklandım, öğrencim bunu fark etmiş olmalı ki gülümsedi. Dışarıda yağmur başlamıştı. Konteynere vuran her damla normalden daha fazla ses çıkarıyordu. Daha net duymak için yanlarına yaklaştım. Radyatöre sığınan bir çift el de bana aitti.

"Rabia önce anlamamış ne olduğunu ya da çok ağlamaktan hastalandığını düşünmüştü. Ailenin diğer fertleri annelerinin bir şey dinlediğini görünce kulak kabartmışlar. Harabe bir evden bebek sesleri geliyordu. Ağlamaktan yorulmuş olacak ki sesi kısık kısık geliyordu. Hemen yıkıntıların arasından kurtarmışlar çocuğu. Üzerini değiştirip bir güzel doyurmuşlar. Rabia, yavrucağın annesini hiç tanımamasına rağmen başına basmış. Savaşta ailesi ölen bu bebeğe karşı içinde büyük bir sevgi oluşmuş. Bebeğin bu durumu ona acılarını unutturmuş. Annelik yapmaya karar vermiş, kaderlerine ortak etmiş. Gel zaman git zaman, aile Türkiye sınırına ulaşmış. Güvende ve huzurlu olmanın verdiği rahatlıkla yaşamlarına devam etmiş."

Yağmur şiddetini artırmıştı. Havanın soğuğu kırılacak dedim içimden. Soğuk hava son günlerde bıçak gibi kesiyordu bizi.

"Yaşadıkları konaklama merkezi birkaç yıl sonra dağıtılınca aile Ali ismini verdiği yavruları ile Malatya Beydağı Konaklama Merkezine gelmiş. Tahsis edilen konteynere yerleşmiş ve diğer kederdaşlarla komşuluk etmeye başlamış. Ali oldukça akıllı ve sevimli bir çocukmuş. Komşuları onu çok sevmiş. Bilhassa karşı komşuları. Ali'yi her gördüğünde ona sarılmak istiyor, yemekler veriyor. Öpüp kokluyormuş. Rabia anne komşu kadına dikkat etmiş. Yakından izlemeye başlamış. Bir gün dayanamayıp;

- Sen Ali'yi çok seviyorsun, deyip gülümsemiş.

- Evet, demiş komşusu ve eklemiş. Onu görmeden bir gün geçiremiyorum. Vallahi oğluna çok alıştım.

Mahzun bir gülümseme ile, o benim oğlum değil, demiş Rabia anne. Harabe köylerden geçerken evin molozlarının altında bulduk. Ağlıyordu garibim, yanımıza aldık, evladımız gibi sevdik.

Bunu duyan komşu kadın çok şaşırılmış. Hangi köy, nasıl bir ev, diye bağırmış. Rabia anne anlatmış köyü ve evi. Komşu kadın bir anda dizlerinin üstüne düşüp ağlamaya başlamış. Rabia anne şaşırılmış, anlam verememiş önce.

Komşu kadın hıçkırıklar arasında;

- O benim oğlum, ben onu öldü zannettim, demiş."

Çok şaşırılmıştım. Ne büyük bir saldırı oldu ki aile can havliyle kaçmıştı. Öğrenciler içlerini çekti. Hocam, devamı da ilginç, dediler.

"Rabia anne, önce afallamış, sonra kabul etmemiş durumu. Yıllarca bakıp büyüttüğü çocuğu tanımadığı bir kadına vermek istememiş. İki kadın da annelik duygusu ile uzun bir süre birbiri ile tartışmışlar."

"Nasıl ispat edebilir ki" dedim. Birdenbire Rabia annenin tarafını tutmuşum. "DNA testi tek çözüm" diye mırıldandım. Öğrenciler; hep bir ağızdan "yaptırmışlar hocam komşu kadın Ali'nin annesiymiş" dediler.

Yağmur dinmiş, güneş açmıştı. Mola verip dışarı çıktım. Okulun bahçesi bomboştu. Diğer sınıflar derse başlamıştı. İleride yağmur suyuyla oynayan çocukları gördüm. Çok mutlulardı. Onları izleyen yaşlılar ise üzgün. Çocuklar mutluydu çünkü onlar savaşın gerçeğine doğmuşlardı. Yaşlılar üzgündü, onlar bu gerçeği iliklerine kadar yaşıyorlardı. Gömülmek istedikleri topraklar buradan çok uzaktı. İçim karardı. Sonra aklıma Ali geldi. İlerideki ağacın dallarından yağmur suyu parlıyordu. Coğrafya kaderdi, evet. Ama kader hep keder miydi? Ali, onu bulan annesinden alıp öz annesine verilmişti. Kaderi onu karşı konteynerde bekliyordu. Bu külli iradenin ta kendisiydi. İçim umutla doldu. Süt dişleri dökülmüş bir çocukla göz göze geldim. Gülümsedi, karşılık verdim. Sınıfıma doğru ilerledim. Ali'nin hep mutlu olmasını diledim.

Cemal Kömürcü

Mehmet SAĞLAMKAYA / Türkçe Öğretmeni

Yıl 2014. Geçici Barınma Merkezlerinde bulunan çocuklara Türkçe öğretiyoruz. Betonarme binalar yok tabi. İnsanlar çadırlarda kalıyor. Okul olarak da konteyner sınıflar mevcut.

Ders yapmak bir tarafa öğrencileri sınıfta tutmak bile güç. Çünkü aniden gelen bir top sesiyle bütün çocuklar çığlıklarla ağlamaya başlıyorlar. Bir yaz böyle geçti.

Ekim sonu kasım başında lise mezunları için TÖMER açılacağı bilgisi geldi. Biz de başladık çalışmalara. Evrak takip işlemleri sırasında bir öğrenci gelmiş. Arkadaşlar bu öğrenciyi geri göndermişler. Tabi öğrenci azimli. Pes etmemiş. Birkaç gün sonra tekrar geldi. Evrak takipte ben varım.

- "Söyle kardeşim" dedim.

- "Hocam ben de TÖMER'e yazılmak istiyorum ama beni yazmıyorlar" dedi.

Aldım evrakları çocuğun elinden, biraz inceledim. Çocuk gayet başarılı. Geri çevrilme sebebini sordum.

“

"Hocam arkadaşımızın görme konusunda bazı sıkıntıları var, sınıftaki öğrencilere ayak uyduramaz" dediler. Ben de bu öğrenciyi gerekirse kendi sınıfıma alacağımı söyledim. Herhangi bir sıkıntı teşkil etmeyeceğini beyan ederek öğrencinin kaydını yaptım. Çocuk sevinçten havalara uçuyordu.

”

Tabi konuyu Kamp Yönetimi ve Eğitim Koordinatörü ile istişare ettik. Daha sonra eğitim verecek kurum ile de görüştük.

Eğitim başladı. Öğrenci gerçekten çok zekiydi. Her söyleneni anında kavriyordu. Bir buçuk ay sonra kur geçme sınavı yapacağız. Arkadaşları bir endişe sardı. Şimdi bu öğrenci nasıl sınav olacak diye düşünüyorlardı haklı olarak.

Sınav günü geldi. Öğrenciyi Eğitim Koordinatörü eşliğinde bir öğretmen ile sınav yaptık. Sınav sonuçları açıklandı. Öğrenci sınavdaki en başarılı öğrencilerden biriydi. Hayat tecrübemiz bizi bir daha haklı çıkardı.

“

Aylar geçti. Çocuk bütün sınavlarda başarılı oldu. Eğitimini tamamladı.

O çocuk Cemal Kömürcü. Daha sonra bildiğim kadarıyla Gazi Üniversitesi Görme Engelliler Öğretmenliğini kazandı ve hakkında belgesel çekildi.

”

Uzun lafın kisası... Eğer ben de ümitsizce davranıp çocuğun kaydını yapmasaydım. Allah muhafaza belki de bir çocuğun hayallerinin başlamadan bitmesine sebep olacaktık.

Maziye bakıp da Elhamdulillah diyecek birçok anımız oldu. Bu sadece bir tanesiydi.

Güzel Günlere Doğru

Merve SATILMIŞ / Türkçe Öğretmeni

Aynı ülkeden geldikleri halde birbirlerine yabancı ve bambaşka hikayeleri var her birinin. Ön yargılar konusunda bir hayli deneyimliler. Kendilerine her an yöneltilmesini bekledikleri "Türkiye'ye neden geldin? Neden ülkeni dönmüyorsun? Ülkeni sevmiyor musun?" gibi onları tanımaktan çok, eleştirel bir üslupla sorulmasına alışkın oldukları birçok soruya cevap vermek için hazır beklemek zorundalar. Hepsi hemen aynı yaşlardaki öğrencilerimle tanışmam 4 Şubat 2019 tarihine dayanıyor.

“

Sınıfta kız ve erkek sayısının birbirine yakın olmasını başta çok dikkate değer bulmasam da ilerleyen günlerde kızların ailelerini üniversite okumaya ikna etmek için ne kadar çok uğraştıklarına dair hikayelerini dinlediğimde içim burkulmuş, üniversite konusunda istekli olmaları ve uzun uğraşlar sonucu pes etmeyip ailelerini ikna etmeleri beni umutlandırmıştı.

”

Diğer taraftan aileleri burada olmadığı halde YTB'den aldıkları burs ve ailelerinin imkanları dahilinde gönderebildikleri paralarla İstanbul'da okumak için uğraşan öğrencilerim de vardı.

Aileleri her türlü maddi ve manevi desteği verdiği halde okumak istemeyen gençlerden sonra, önlerine çıkan engellere rağmen okumak için bu kadar istekli gençlerle karşılaşmak beni de yüreklendirmişti. Ülkemde onları en iyi şekilde misafir edip kendi kültürümü, dilimi öğretmek isterken onların dünyalarına, acılarına, şaşkınlıklarına ve sevinçlerine konuk oluvermişim.

İlk başlarda aynı kültüre sahip bu gençlere yalnızca benim yabancı olduğumu düşünürken aslında onların da birbirine ne kadar yabancı ve ne kadar çekingen olduğunu fark edip bir etkinlik düzenledim. Öğrencilerin öneri ve istekleri doğrultusunda dersten sonra önce Aksaray, ardından da Yenikapı sahiline gittik.

İlk etkinlik günümüz daha çok onların mutfaklarını ve kültürlerini tanımaya yönelik geçti. Türk mutfağını da sevdiklerini ancak kendi mutfaklarının yerini tutmadığını her fırsatta dile getirip benim de kesinlikle denememi tavsiye etmeleri üzerine önce Aksaray'da bir restoranda "Falafel", "Kubbe" ve "Humus" yedik. Bazı insanlar yemek yemek için, bazıları da sırf hayatını devam ettirmek için yaşar ya, o gün anlayıp, daha sonraki günlerde de görerek emin olduğum, bu öğrencilerimin kesinlikle yemek yemek için yaşadığıydı. Önerdikleri bu yemeklerin nasıl yapıldığını, kendi şehirlerindeki bazı yapılaşma farklılıklarını kendi aralarında tartışarak, dillerinin döndüğü ölçüde Türkçe anlatmak için birbirleriyle yarışmaları görülmeye değerdi. Onların mutfaklarındaki bazı yemeklerle bizimkilerin birbirine çok benzediği ancak Suriye yemeklerinin daha baharatlı olduğu konusunda hemfikir olup, bu yemeklerin Türkçedeki isimleri hakkında konuştuk.

Aynı ülkeden gelmeleri, yaşadıkları zorlukların benzerlikleri, Türkçe öğrenip üniversiteyi bitirdikten sonra hangi alanlarda çalışmak istedikleri, kısacası hayalleri onları bir anda ortak paydada birleştirdi. O günden sonra birlikte doğum günlerini kutladığımız, en ufak bir sıkıntıda birbirlerine destek oldukları samimi bir sınıf, kocaman bir aile oluverdik. İlerleyen günlerde aşağıdaki tabloda yer alan etkinliklerle hem İstanbul'u gezip mimari eserleri görme ve Türk mutfağını tanıma hem de farklı ortamlardaki insanlarla Türkçe pratik yaparak yabancılarla Türkçe konuşma konusundaki çekingenliklerini atma fırsatı buldular.

Bu etkinlikler içinde öğrencileri en çok etkileyenin sinema olduğunu gözlemlemek beni çok şaşırttı. Birkaç öğrenci hariç çoğu daha önce hiç sinemaya gitmemişti. Ayrıca her ne kadar Türk dizilerine televizyondan aşina olsalar da Türk filmi izlemek, üstelik sinemada izlemek onlar için yeni bir deneyim olmuştu. Film alt yazısı olmadığı halde anlamaları ve sonrasında film hakkında Türkçe konuşabilmeleri belki de etkinliğin hem benim hem de onlar için en verimli ve heyecanlı tarafıydı.

Bu etkinliklerin yanı sıra YTB'nin Karadeniz'e düzenlediği, sınıftaki en başarılı iki öğrencinin katılımına imkân verilen etkinlik öğrenciler arasında tatlı bir rekabetin oluşmasını sağladı. Bu etkinlik sayesinde öğrenciler daha fazla çalışmak için motive olurken, birbirleriyle küçük çaplı bir yarışa girdiler. Sınav notları, sınıf içindeki performansları gibi kriterlerle seçilen iki öğrenci Türkiye'nin en güzel şehirlerinden birine gidip o bölgenin kültürü, müziği, mutfağı ve insanlarıyla tanışma fırsatı buldu. Geldiklerinde arkadaşlarıyla paylaştıkları anılar, diğerlerinde de başka şehirlere gitme isteği uyandırdı. Ve Türkiye'nin yalnızca İstanbul'dan ibaret olmadığını biliyor olsalar da yaşayarak öğrenmiş oldular.

“

Yaşadıkları zorluklara odaklanıp "Hayat çok zor hocam" diyen gençlerin bu olumsuz düşüncelerinin yerini, gelecekte yaşanacak güzel günler ve keşfedilecek yerler olduğu düşüncesi aldı.

”

Yarım mı Buçuk mu?

Mune Alabdulhamid ALZAMO / Öğrenci

Merhaba, ben Mine

Aslında bakılırsa benim asıl adım Mune Alabdulhamid Alzamo; ancak ismim Türk kültüründe pek yaygın olmadığı için çoğu kimse bana "Mine" diye seslenir. Yabancı uyrukluym, 21 yaşındayım ve Türkiye'de yaşıyorum.

Üniversiteyi kazanabilmem için Türkçeyi öğrenmem gerekiyordu ve bu ihtiyaçla Türkçe öğrenme yolculuğum başlamıştı. Öğrenmeye başladığımda ilk öğrendiğim şeyler gündelik hayatta en çok kullanılan sözcükler ya da basit cümleler oldu. Ve elbette her yabancı uyruklu öğrenci gibi birtakım zorluklarla karşı karşıya geldim. İlk zorlandığım konu Türkçede bulunan o,ö ve u,ü harflerinin seslerini doğru çıkaramamamdı.

İkinci sorunum kuralları yavaş yavaş öğrenmeye çalışıp cümleler kurmaya çalıştığım zamanlarda kurduğum cümleleri Türkçeye çevirirken bizde yazılan sıralamaya göre yazıyordum ve bu anlam karışıklığına neden oluyordu çünkü Türkçe dilinde kurallar farklıydı.

Karşılaştığım bir başka sorun da eş anlamlı sözcüklerdi. Birçok kez cümlelerde farklı anlama sahip, ancak benim tek bir anlamını bildiğim sözcükler oluyordu ve ben o anlamları bilmediğim için o cümleleri çeviremiyordum. En basit örneği "Sen çalışıyor musun?" dediğinde ben sadece iş yapmak anlamında olduğunu sanıyordum ve her sorana "Hayır, ben çalışmıyorum." derdim. Bazen de Arapçada bulunan sözcükler Türkçede başka bir anlama yol açıyordu. Mesela bekâr sözcüğü. Bekâr sözcüğü bizlerde yani Araplarda ilk evlat anlamına gelirken Türk milletinde evlenmemiş olma durumuymuş...

“

Karşılaştığım başka bir sorun birçok sözcüğün yazılışında benzerlik olması; kader ve kadar sözcükleri gibi. Ya da eş sesli sözcüklerin de farklı anlamlara sahip olmalarıydı; yüz ve gül kelimeleri gibi. Yaşadığım olaylardan birinde markette görevliye seslenmek amaçlı "Bekâr mısın?" demiştim, oysa ben "Bakar mısın?" demek istemiştim ama diyememiş ve yanlış anlaşılmaya yol açmıştım.

”

Türkçede zorlandığım sorunlardan biri, bazı kelimelerin aynı anlama geliyor olmasına rağmen farklı yerlerde kullanılması gerektiğiydi. Yarım ve buçuk gibi; hayır ve yok gibi. Ve bunları tam anlamamaktan kaynaklanan, cümleleri yanlış kelimelerle kurma sorunum olmuştu.

Bazı nedenlerden dolayı Türk insanları ile pek iletişim kurmazdım ve sadece Arapça dilinin konuşulduğu bir ortamlarda bulunduğum için de Türkçem hiç gelişmemişti. Ancak kursa başladığımda, Türkçeyi Türk bir öğretmenden öğrenmeye başladığımda, cümlelerin nasıl kurulması gerektiğini doğru bir şekilde öğrenmeye başlamıştım.

Kursta bana yardımcı olan birçok şeyden ilki dinleme metinleri olmuştu. Sözcükleri tek tek, doğru okunuşları ile dinlememiz bizde kulak aşinalığı yapmış ve bizim için faydalar sağlamıştı.

Kursta bana katkı sağlayan ikinci unsur ise hocamızın bize sınıfta yaptırdığı sohbet etkinlikleri olmuştu. Öğrencileri kaldırır, ikiye ikiye gruplandırır ve onların arasında birinin başlattığı ancak önceden kendisi belirleyip araştırdığı bir konu ile sohbet etmemizi isterdi. Bunun bize sohbet etmekte, ya da birileri ile iletişim kurarken yaşadığımız birçok sorunda faydası olmuştu.

Kursta bana katkı sağlayan üçüncü unsur kompozisyon yazmak olmuştu. Hoca yazdığımız kompozisyonları kontrol edip bizim yanlışlarımızı bize gösterip düzelttikten sonra cümleleri yazarken sözcüklerin sıralamasını, hangi kelimenin nerede kullanılabileceğini kullanılamayacağını göstermeye başladığında hatalarımız bir daha tekrar etmemeye çalışırdık.

Kursun bana kattığı onca şey bir yana benim kendi kendime kattıklarım da Türkçemi geliştirmişti. Yaptığım şeylerden biri çok kitap okumak olmuştu ve bu bana çok fayda sağlamıştı.

Ve zamanla Türkçemi ilerletebilmişim. Türkçe dilinin bütün yönlerine hâkim olamasam da okurken okuduklarımın, konuşmalardan dinlediklerimin ne anlama geldiğini anlar ve sohbet ortamlarında neler anlatmak istediğimi karşı tarafa iletir olmuştum artık.

Son olarak ulaştığım seviye bir tek benim emeğim ile olmamıştı. Bu birçok hocanın ve birçok tavsiyenin sayesinde olmuştu. Emeği geçen herkese teşekkür eder ve emeklerine saygılarımı iletirim.

Türkçe Öğrendim Kendime Güvenim Arttı

Razan ELSEYİDALI

Ben Razan ELSEYİDALI

2017 Kasın ve 2018 Temmuz ayları arasında YTB'nin Yabancılar için Türkçe Eğitimi programına katıldım 8 ay süren bu kurs hem Türkçemi geliştirmemde hem de aldığım belge ile üniversiteye gitmemde hayatımın dönüm noktası oldu.

Biz ailemle Türkiye'ye geleli 3 yıl olmuştu Hatay Antakya'da yaşıyorduk ve maddi olarak çok zor günler geçiriyorduk. Türkçe bilmiyorduk kimseyle iletişim kuramıyorduk ve mülteci olduğumuz için şehirde istenmiyorduk, kiralık ev bile vermiyorlardı bize. Hayata karşı çok umutsuzdum. Türkçe öğrenmek üniversite okumak istiyordum ama ailemden bunu talep edemezdim. Daha sonra internette YTB'nin ilanını görüp başvurduğum ve kabul edildim çok heyecanlanmıştım çünkü sadece Türkçe öğrenmeyecek aynı zamanda burs da alacaktım.

Ama asıl güzel olan şey kursa başladıktan sonra oldu.

Öğretmenlerim bize o kadar iyi sevecen davranıyordu ki şehirde bizi dışlayan kiracı olarak bile istemeyen diğer herkesten farklıydılar. Birçok arkadaş edindim, pikniklere gezilere gittik, artık kendimi dışlanmış kimsesiz hissetmiyordum. Türkçe öğrendim kendime güvenim arttı.

A1 ve A2 seviyesinde daha öncede katıldığım kurslar olmuştu ama yetersizdi YTB bize 8 ayda C1 seviyesine kadar eğitim alma hatta belgelendirme şansı tanıdı ve bunu yaparken bizlere burs desteği de verdi.

Her ay etkinlik yapıyorduk ve teftiş ediliyorduk. Bir sorunumuz isteğimiz var mı diye sormak için şehir dışından geliyorlardı. Bunun bizim için ne kadar önemli bir his olduğunu size anlatamam. Önemsiz hissi, varlığımızın kabul görmesi, mülteci olarak değil, her şeyden önce bir insan ve öğrenci olarak muhatap alınmak çok güzeldi.

Bunları yazarken bile o günleri özleyorum öğretmenlerimi, arkadaşlarımı, pikniklerimizi özleyorum. Keşke bizden sonraki öğrenciler de daha uzun faydalanabilseydi. Çünkü 8 ayda A1 seviyesinden C1 seviyesine kadar eğitim alabilecekleri pek fazla ortam yok. Büyükşehirlerde ve üniversitelerde var ama çok pahalılar ve her öğrenci buna erişemiyor. Bize bu imkanı sağladığınız için çok teşekkür ederim.

Türkiye Devleti Bize Umut Oldu

Vesim TOKATLI

Tarih boyunca insanlar birbirleriyle anlaşmak ve iyi bir iletişim kurmak için ortaya farklı diller çıkarmıştır. Bununla beraber bir insan dünyada var olduğu zaman onunla ana dili, örf, adet ve mezhebi de doğar.

Bireyler ister kendi aralarında ister yurt dışında insanlarla iletişime geçebilmek ve kendini anlatmak için başka bir dili öğrenmek durumundadır.

Buradaki kişisel tecrübeler elbette farklı nitelikler taşır, çünkü kimisi isteyerek yabancı bir dil öğrenirken, kimisi de isteği olmadan öğrenmek zorunda kalır. Buna örnek olarak savaşlarda mağdur olan sivil halkın kendi dillerinden koparılışı verilebilir. Savaş mağduru halk muhacir yani mülteci olmak zorunda kalırken, diğer devletler bir annenin evladını kucaklaması gibi bizi kucakladı. Biz Suriyeli mülteciler için Türkiye Devleti umut oldu. Ben bir muhacir olarak yollara düşmek zorunda kaldığımda ileride ne olacak veya nasıl bir muamele göreceğim diye elbette kafamda bazı sorular ve korkular oluşmuştu. Türkiye'ye ilk giriş yaptığımda ne A harfini, ne de nerede yaşayacağımı bilmiyordum, bu durum benim için elbette üzücü idi lakin bu üzüntü sınırı geçer geçmez bitmişti çünkü bana uzanan el Türk eliydi, merhamet ve kardeşlik eli.

Kendimi ilk günlerde ifade edemiyordum çünkü Türk dilini bilmiyordum. Ama çok geçmeden YTB tarafında açılan burslu "İleri Düzey Türkçe Eğitimi" benim ve arkadaşlarımdan yıkılan hayallerinin bir mimarı oldu. Kurs öğretmenlerimin ise benim hayatıma önemli katkıları oldu, çünkü dünyada yeniden onlarla var oldum.

Kendilerinin bana ilk yaptıkları iyilik Türkçe dilini öğretmekti. Onların sayesinde hayata ve hayallerime yeniden tutundum. İkinci iyilik ise teşvik etmekte, çünkü insanı teşvik etmek o insanın tekrar hayata bağlanması için en önemli faktördür.

Kursun bitmesiyle hayatım, hayallerim ve umutlarım yeniden doğdu çünkü ben artık Türk dilini biliyordum ve toplum içinde kendi fikirlerimi ve toplumumun ne gibi zorluklar yaşadığını anlatabiliyordum.

Hani derler ya "her dil bir insan" diye. Meğer diyen çok haklıymış ama ben bu cümleye bir ifade daha ekleyeceğim "her dil ile bir hayat, yeni bir insan doğar."

Ben bugün eğer yeniden hayallerimi gerçekleştirmek için mücadele ediyorsam bu mücadele ilk olarak "YTB İleri Düzey Türkçe Eğitimi" sayesinde olmuştur, çünkü o kursun bana olan katkıları saymakla bitmez.

Bu hayatta önemli yerlere varmama sebep olan ilk kurum YTB kurumudur bunu hiç kimse unutamaz ve inkâr edemez.

Aynı Gökyüzünün Kuşları Olmak

Zuhal DOĞAN / Fırat Üniversitesi TÖMER Eğitmeni

İnsanlar, doğdukları andan itibaren bir aileye, bir topluma, bir kültüre bağlı olarak yaşamlarını sürdürmeye başlarlar. Bu varoluş sürecinde, çeşitli dönüm noktaları bulunmaktadır. Bu dönüm noktalarından biri, eğitim süreçleridir. Eğitim sürecinin bir bölümünü tamamen yabancı olduğu bir ülkede geçiren kişi, farklı dünyaların kapılarını aralamış olur.

Ülkemize eğitim için gelen her öğrenci, o güne kadar yaşadığı kendi dünyasını geride bırakıp, yeni dünyalara, yeni hikâyelere adım atıyor. Başladığı bu yolculuk; zorluklarla, sevinçlerle, özlemlerle, umutlarla şekilleniyor. Türkçe ve Türkiye, onun bu emsalsiz hikâyesinin diğer adı oluyor. Bu yeni hikâyeleri, ülkemizle ve dilimizle tanıştıkları ilk andan itibaren başlıyor.

Sermayesi sevgi ve bilgi olan bu mesleğe mensup olan bizler, bu öğrencilere emanet gözüyle bakıyoruz. Biz, bu emanetler ile hiç görmediğimiz, gidemediğimiz topraklarda gönül bağı kurup, kimlikler inşa ediyoruz. Bunu başarmamızı sağlayan ise bizlerin ses bayrağı olan Türkçemizdir. Türkçemiz ile beyaz tahtaların mekân tuttuğu sınıflarda, emanetlerimizin kocaman dünyalarına misafir oluyoruz. Korkarak, çekinerek, heyecanla öğrenmeye başladıkları bu yeni dil, bizlerin olduğu gibi onların da kalbi ve zihni oluyor. Böylelikle, öğrenmek için çıktıkları bu yol, bu serüven, dünyanın farklı farklı yerlerinden gelen bu güzellikleri, bir nevi aynı dünyanın fertleri, aynı ormanın fidanları, aynı gökyüzünün kuşları yapıyor.

Türkçeyi öğrendikçe, bu diyarlar gurbet olmaktan çıkıp, silya benziyor. Türkçe, onlar için bir dil olmanın yanı sıra aidiyetin, beraberliğin, bütünlüğün, farklı bir kültürde yeniden varoluşun da simgesi oluyor. Geldikleri ilk zamanlarda tek kelime dahi konuşamayan bu yürekler, aldıkları eğitimlerle, birkaç ay içerisinde adeta bülbül gibi şakımaya başlıyor. Kalplerinde yakılan Türkçe ateşi, büyüyüp tüm benliklerini ve bizleri ısıtıyor. Günler günleri, aylar ayları kovalarken bu eğitim sürecinde, fidanlarımız da yeşillenip boy veriyor, çiçek açıyor. Böylelikle Dünya'nın dört bir yanından ülkemize gelen bu yürekler, geleceklerini Türkçe ile inşa edip, görünmez bağlar ile bu vatana, bu millete, bu kültüre, bu dile bağlanmış oluyor. İsmi Anadolu olan bu coğrafya, Türkçe sayesinde yeşeren bu çiçekleri de ana şefkatiyle bağrına basıp, koruyor. Bu koruma öyle içten ve sıcacık oluyor ki, araya yıllar, yollar da girse, bu bağdan bir şey eksiltilmiyor.

“

Zamanı gelince, Türkçe için yola düşenler, geldikleri bu diyarlarda kendilerinden bir parça bırakıp geri dönüyor. Türkçe, yerleştiği o kalplerde, izlerini geleceğe adım adım taşıyor. Coğrafya değişse de ne bu dil ne de verilen emek, çaba, özveri unutuluyor. Türkçe bir gelecek inşa ediyor. Gelecek ve güzel yarınlar.

”

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI**

[twitter.com / yurtdisiturkler](https://twitter.com/yurtdisiturkler) [facebook.com / yurtdisiturkler](https://facebook.com/yurtdisiturkler)
[youtube.com / yurtdisiturkler](https://youtube.com/yurtdisiturkler) [instagram.com / yurtdisiturkler](https://instagram.com/yurtdisiturkler)

YTB Kurumsal 2020